هفته نامهٔ

وآنان که در راه ما با جان ومال جهاد کردند محققاً آنان رابه راه خویش هدایت
می کنیم و همیشه خدا یار نیکو کاران است

قرآن کریم

مجاهد

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

ناتو در افغانستان ص۲

تعیین ولسوال ها از سوی کمیسیون اصلاحات اداری ص۶

استاد توانا در سایهء رحمت خدای! ص۳

پژوهش بر عقل گرایی و اندیشه محوری در قرآن کریم ص۷

دور هفتم سال پنجم شمارهٔ پانزدهم چهارشنبه ۴ اسد ۱۳۸۵ ۲۹ جمادی الآخر ۱۴۲۶ — July 26 , 2006

لبنان دومین هفته را در آتش اسرائیل سپری کرد

دیروز دستکم ۲۰ لبنانی شهید شدند و شهرهای اسرائیل هدف موشک قرار گرفت

امروز در پایتخت ایتالیا کنفرانس بین المللی جهت بررسی جنگ لبنان برگزار می شود

جنگ اسرائیل برضد لبنان و دارد پانزدهمین روزش می شود. در این مدت اسرائیل برای سرکوب مقاومت در لبنان تمامی عرصه های زندگی در این کشور را هدف قرار داده است. شهرها و روستاها و جاده ها و شفاخانه ها و همه مراکز زندگی به ویژه در جنوب هدف توپخانه و هواپیماهای جنگنده و نیروهای زمینی و دریایی اسرائیل قرار گرفته است. در حدود ۴۰۰ نفر تا هنوز از مردمان غیر نظامی به شهادت رسیده اند و بیش از سی هزار نفر به کشور همسایه سوریه پناه برده و بیش از نیم میلیون دیگر خانه های شان را از بیم بمباران اسرائیل ترک کرده اند و به جاده ها و پارک ها و مدارس پناه برده اند.

در بسیاری از شهرها و شهرک های لبنان در اثر بمباران و آتش بی رحمانهء توپخانهء اسرائیل تمامی زمینه های خدمات بهداشتی و کمک رسانی از میان رفته است به گونه یی که در برخی از جای **ادامه ص۸**

دولت افغانستان کشتار مردم لبنان توسط اسرائیل را محکوم کرد

مردم توقع داند که پارلمان در این زمینه جدی تر اقدام کند

دیروز کریم رحیمی سخنگوی رئیس جمهوری در یک کنفرانس خبری حملهء اسرائیل بر کشور لبنان و کشتار مردمان غیر نظامی را توسط آن را محکوم کرد. **ادامه ص۸**

تسلیت نامهء جمعیت اسلامی افغانستان به مناسبت

وفات دکتر سید محمد موسی توانا

جمعیت اسلامی افغانستان امروز با اندوه و سوگ فراوان خبر وفات دکتر سید محمد موسی توانا آن بزرگمردی را به ملت مجاهد افغانستان اعلان می دارد که، نه تنها از بنیانگذاران نهضت اسلامی افغانستان و

رهبران جهاد بود، بلکه از دانشمندان بزرگ کشور به شمار می رفت.

مرحوم دکتر توانا به حیث یک اسلام شناس معروف، نه تنها در زادگاهش افغانستان آوازه، فراوان یافته بود که با نوشتن تز دکترای خویش به زبان عربی به نام (الإجتهاد و مدی حاجتنا إلیه في هذا العصر) "اجتهاد و گستره، نیاز ما به آن در این عصر" در مجامع علمی جهان اسلام شهرت یافت، و این کتاب با ارزش او به حیث مرجع دانش پژوهان در زمینهء اجتهاد شناخته شد.

استاد توانا که بعد از اخذ دکترای خود در اصول فقه از دانشگاه الأزهر در پوهنتون کابل به حیث استاد و عضو شورای علمی ادامه ص۲

برنامهء کاری پارلمان بعد از تعطیلات

روز یکشنبه اول اسد پارلمان کشور بعد از یک دوره تعطیل به کار رسمی خویش آغاز کرد. هرچند که در جلسهء ولسی جرگه تعداد وکلای حاضر در حد تکمیل نصاب نبود.

این تعطیلات فرصتی فراهم آورد تا جمعی از وکلای ولایات به ولایات مربوطه رفته و با موکلان خویش دیدار نمایند. در این میان وکلایی هم بودند که حوادث غیر مترقبه، این تعطیلات را برآنان تلخ و ناگوار ساخت. تعدادی از اعضای خانواده یکی از وکلای ولایت هلمند را طالبان به شهادت رسانیدند که واقعا دردناک و تکان دهنده بود. ونیز آقای فیض الله ذکی نمایندهء مردم جوزجان در ولسی جرگه به شکل غیر انسانی و غیر اخلاقی مورد ضرب و شتم قرار گرفت به حدی که برای مداوا راهی خارج گردید. شایعاتی بر سرزبانها بود که آقای ذکی در محفلی با حضور جنرال دوستم و به دستور وی به این سرنوشت گرفتار آمد که آقای ذکی این شایعات را کاملا بی اساس خواند و مدعی شد که لت وکوب وی جنبهء سیاسی نداشته است. به هرحال این عمل به هرشکل و هردلیلی در کسانی است که آقای ذکی با آرای آنان به ولسی جرگه آمده است.

اما در طول دوران تعطیل پارلمان، وقایعی بسیار اتفاق افتاد که هرمورد از آن در خور بحث و ابراز موقف است. طالبان با هجوم های مقطعی در ولایات جنوب و جنوب غرب، عرصه را بر نیروهای دولتی و خارجی تنگ کردند واین خود موجب اعزام

البته در آمدن نیروها از خارج تا کنون کسی از نمایندگان مردم افغانستان نظری نپرسیده است و به گفتهء آقای دهوب فیشر دبیر کل سازمان ناتو، تا اخیر سال جدید عیسوی بیست و یک هزار سرباز جدید به افغانستان اعزام خواهند شد. البته از آنجایی که این رفت و آمد ها با مجوز شورای امنیت صورت می گیرد پس کاملا مشروع بوده و جای هیچ گونه نگرانی

جهادی مشر مولوی محمد یونس خالص په حق ورسید

په خواشینی سره خبر شو، چې جهادي مشر فضیلتمآب مولوی محمد یونس خالص د سرطان په ۲۸ مه له فاني نړی نه سترګې پټې کړې.

اروابناد د ملاعبدالاکبر زوی په ۱۲۹۸ل د خوګیانیو د ګندمك په کلي کې زیږیدلی او له دینی زده کړو وروسته هڅواد ته د خدمت په لاره کې په فرهنګی او سیاسي فعالیتونو بوخت و، چې یو وخت د "پیام حق" د دیني مجلې مسوول مدیر هم و، او د عربي ژبې د معاصرو لیکوالو یو شمیر کتابونه پر پښتو ژباړلي وو. اروابناد د افغانستان له اسلامی نهضت سره نژدې اړیکې لرلي او مشر زوی اروابناد مولوی محمد نسیم په

مجاهد
ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان
مؤسس: استاد برهان الدین ربانی
سال تأسیس: ۱۳۵۷ خورشیدی
ناشر : دفتر فرهنگی
زیر نظر هیأت تحریر
آدرس : کابل- چهار راهی زنبق - هتل و رستورانت زنبق طلائی صندوق پستی : ۲۲۶
شمارهٔ تلفن: ۰۷۰۲۸۵۱۳۹
Website: www.mujahid1357.com
E-mail: Mujahid1357@Yahoo. com

د گرمسیر پیښې هیوادوال لاهوړ من کړل

عبدالمومن حصار شاهی

د ننني او نړيوالو رسنيو اعلان کړه، چې يرغلګرو ترهګرانو د ګرمسير ولسوالي تر نيولو وروسته، هلته د افغانستان ملي بيرغ راکوز کړ او بيايې ورته اور واچو او پرځاى د خپلو بادارانو بيرغ د وطن پلورني په ننګ پورته کړ.

حکومتي چارواکيو، د سمي تبليغاتي پاليسي د نه لرلو له امله دا پيښه مناسبه منعکس نه کړای شو او چارواکيو ته دا لازمه وه، چې د رسنيو له لارې نه يې دا پيښه بنه پرسولي واى. په ځينو وختونو کې ځيني پيښې حالات يو مخې اړولى شي؛ خو شرط دا دى، چې مسوولين ځيرك وي، او فرصتونه وپيژني او بيايې د تبليغ لپاره د خپلو موخو لپاره برنامه جوړه کړي.

هو، په ګرمسير ولسوالى کې يرغلګران راغلل، زمونږ ديني او ملي هويت ته يې سپك وکتل. مبارك کلمه طيبه، د متعال پروردګار نوم، محراب او منبر، د جهاد او تاريخ وياړنې د کينې په لمبوکې وسوځولي کيداى شوه، چې حکومتي رسنيو او واليانو په ګرد افغانستان کې د لاريونونو د تنظيمولو له لارې نه دا پيښه غندلى واى او داسې يو پراخه تبليغاتي کمپاين يې پيل کړى واى، چې د يرغلګرو ترهګرو په ليکوکې د زړ اچولى واى.

د ترهګرو دا عمل د "سلمان رشدي" له ناول ليکنې هم بد تر دى، هغه په خپل ناول کې پر اسلام په نړيواله سطحه ملنډې و وهلې او د ټولو مسلمينو عقايد يې وسکونډل؛ خو "رشدي" اصلاً مسلمان نه و،

او تش پرځان يې اسلامي نوم ايښى و، خو ترهګران د اسلام د ټيکه دارانو په نامه لاپې شابه يې وهي او د اسلام په نامه کلمه طيبه سوځول، د پاك خداى د نوم سوځول او د يو باتور ملت د جهاد او د تاريخ د وياړنو سوځول، خو لا ډير بدتر دي؛ نو چارواکي ته لازم دي، چې د يوې سمې تبليغاتي پاليسو په لرلو سره له دې پيښې نه اعظمي ګټه پورته کړي، که چيرې لازم کادرونه يې نه وي پيژندلي؛ نو له همدا اوسه دې يې په لټه کې شي چې په هيوادوالو کې تکړه قلموال شته چې دا تشه ډکه کړي. دا خو د چارواکيو ناغيړى وه. اوس به رسنيو ته راشو:

د دموکراسى په نامه، چې رسنى ازادي شوي، کاغذي او برېښنايي رسنى د عامه اذهانو د روښانه کولو او ډير وخت ځيني يې د تياره کولو او اغفال لپاره مخى ته راوتلى؛ نو دوى ولې په دې اړه د ملي ګټو په پام کې نيوو دا سره مساله پراخه منعکس نه کړه؛ دا پړه پر دوى ده او سرى ترې پوهيداى شي، چې اصلاً ځينو رسنيو ته ملي ګټې ارزښت نه لري او يوازې د لوېي ګرمول او د پيسو لاس ته راوړ يې موخه ده او شايد د نړيوال استکبار د ډېر لا وروسته استراتيژيو د تطبيق لپاره د فرهنګي وسيلو په توګه کارول کيږي او زمونږ ملي ګټي او له تاريخي نواميسو دفاع ورته اهميت نه لري چې د ګرمسير پيښه يې بنه بيلګه ده. له ټولو رسنيو غواړو، چې، دې پيښې په اړه د ملي او ديني مسووليت له مخې په پراخه تبليغاتي عمليې لاس پورې کړي.

رسمي ګوندونو ته به راشو: د سلو په شاوخوا کې ګوندونه رسمي شوي دي، په همدغسي مواقعو کې دا ګوندونه بايد د خپلو دريځونو د ځرګندولو لپاره په لاريونو او غونډو جوړولو لاس پورې کړي چې دا د دوى سياسي بصيرت رابنيي او هم په هيوادوالو کې قوى ملي روحيه اچوي او له بلې خوا د دوى د وګړيو شمير او په ټولنه کې د هغوى اغيزمن شتون رابنيي؛ نو که ګوندونه دا کار ونه کړ، يا يې ونه شو کړاى، له دې نه معلوميږى چې د ګوندونو جوړول هم لکه د انجوګانو غونډې يو موسمي بادو، چې ولګيد او لاړ، او يا دا ترې هم جوتيږى، چې اصلاً دوى د ځينو نورو موخو لپاره استخدام شوي نه داچې د ملي ګټو د درك وس ولري.

د کندهار د عالمانو د شورا د رئيس او جيد عالم مولوى غلام محمد غريب هغه جامع ليکنه چې د ترهګرو د غندنى لپاره تدوين او خپره شوى د هغې په رڼا کې خپل تبليغات عيار کړي، په رښتيا چې لا وروسته داسې غښتلى ليکنه نه ده خوره شوى؛ خو افسوس چې په رسنيو کې نه ده منعکس شوي او يوازې يو ځل په ملي راديو تلويزيون خوره شوه په داسې حال کې چې لږ تر لږه بايد په اونى کې يو ځل د هغه محتويات خواره شي او په رڼا کې يې تبصرې وشي.

او هم رابنيي چې ملت ويښ دى او د خپلو ديني او ملي نواميسو د سپکاوى په مقابل کې له حساس سياسي او فکري ګلوانو ميټر نه برخمن دى چې دا عمل به د هيواد پر دښمنانو ستر ګوذار وي.

په پاى کې له حکومتي چارواکيو مو هيله ده، چې له دې وروستي پيښې نه عبرت واخلى او د خپلو تير وتنو سمولو لپاره ګړندي ګامونه واخلي او له ګردو هيوادوالو هم تمه ده، چې هر يو خپل مسووليتونه تر سره کړي؛ ځکه مونږ ټول په يوه بيړى کې سواره يو او ولسمشر ته مو رايه ورکړې، نو د خپلى راى د خوندي ساتلو لپاره بايد د دولت د استحکام او له يرغلګرو ترهګرانو سره په مقابله کې تر پخوا لاډير هوډمن شو!

نــاتــو در افغــانســتان

وحید مژده

زمانی که اعلام شد قرار است نیروهای پیمان اتلانتیک شمالی (ناتو) به افغانستان بیایند، این نخستین باری بود که این سازمان ماموریتی را در خارج از اروپا به عهده می گرفت و این برای ناتو تجربهء جدیدی بود.

اما ناتو این ماموریت خاص را در کشوری تجربه می کرد که در طول تاریخ نیروهای خارجی در آن شانسی برای موفقیت نداشته اند. گفته شد که ناتو قصد ندارد در عملیات ضد دهشت افگنی در افغانستان شرکت نماید بلکه هدف این نیروها تامین امنیت و از این طریق به وجود آوردن زمینه های بازسازی و پیشرفت در کشوری است که به شدت از جنگ آسیب دیده و نیازمند کمک های فوری است.

مشکل بزرگ ناتو دراین بود که جانشین نیروهایی شد که در جنوب در مبارزه علیه دهشت افگنی از خود خاطرهء خوب برجا نگذاشته بودند. به گفتهء مردمان محل، در شرایط بسیار آرام و عادی ناگهان سربازان امریکایی به روستایی داخل می شدند و به بازرسی خانه ها می پرداختند. آنها در جستجوی رهبران القاعده بودند که برای دستگیری شان دهها میلیون دلار جایزه پرداخت می شد. آیا این انگیزه در میان نیروهای امریکایی، در ناامن ساختن این مناطق و نفوذ مجدد طالبان در آن نقش نداشته است؟

خصوصیت امریکایی این است که هر چیزی را با معیار(بزنس) می سنجد و این خود برای نیروهایی که بعد از آنان در جنوب مستقر شدند، مشکل آفرین بود.

این جا به جایی نیروها در زمانی صورت گرفت که طالبان نیز در تاکتیک های رزمی خویش تغییر وارد کرده بودند. رهبری القاعده نظر به دلایلی از جمله کاهش فشار ها بر عراق، افغانستان را بیشتر از پیش در محور توجه قرار داد و در هماهنگی تاکتیک ها، تحرک بیشتری در نیروهای رزمی مخالف دولت افغانستان به وجود آمد. این تغییر، نیروهای ناتو را که در این منطقه بیشتر شامل نیروهای انگلیسی اند، درگیر با چالش های خطرناک ساخت.

ملا داد الله فرمانده خشن و یک پای طالبان، در این منطقه فرماندهی نیروهایی را به عهده دارد که با جنگ و گریز در صدد خسته ساختن نیروهای خارجی اند. افراد تحت فرمان وی دو نفر با یک موترسایکل حرکت می کنند اما باوجود خطر حملهء هوایی، گاه گاهی از پک اپ های تویوتا که داشکه روی آن نصب شده نیز بهره می گیرند. تلاش طالبان برای سرنگون کردن طیارات امریکایی توسط استینگر بی ثمر بود و اکنون آنها تیربار داشکه را برای این منظور ترجیح می دهند. نیروهای آنان در حال افزایش هستند و قرار گزارش ها، در همین چند روز گذشته صدها تن از نیروهای آنان سوار بر پک آپ های

هرچند هم وزیر دفاع آقای ژنرال وردک و هم فرمانده نیروهای ناتو در افغانستان اظهار اطمینان کرده اند که تا پایان سال جاری طالبان از بین خواهند رفت و در افغانستان صلح برقرار خواهد شد. اما اگر اتکای آنان در این اطمینان، فقط رسیدن سربازان جدید و استفاده از راههای نظامی باشد، نمی توان آن را زیاد جدی گرفت. این کار بیشتر متوقف به جای نشین کردن نیروهای ملی به جای نیروهای بیرونی است که در این چنان که دیده می شود تا هنوز کاری جدی صورت نگرفته است

تویوتا بر ولسوالی بکوا حمله کردند و بعد به سوی هلمند عقب نشستند.

وسعت اراضی در جنوب و تاکتیک های جنگ و گریز طالبان، نیرو های انگلیسی را به این حقیقت متوجه ساخت که با سلاح و تعداد نفرات موجود نمی توان به صورت مؤثر به مقابله با طالبان پرداخت. هرچند اعلام شد که نه صد سرباز تازه نفس به این نیروها ملحق خواهند شد، اما این نیز کافی نخواهد بود. کسانی که با اراضی این بخش از کشور آشنایند می دانند که حتی زندگی کردن در دشت های سوزان این منطقه، خود نیازمند پیکار مستمر با طبیعت است و وقتی خطر حملات غافلگیرانه نیز با آن یک جا شود، کار مشکل تر خواهد شد.

این مشکلات از دید مقامات پیمان ناتو مخفی نیست. دیدار ماه گذشتهء باب دهوپ فیشر سرمنشی سازمان ناتو و ژنرال جیمز جونز سرفرمانده نظامی ناتو از افغانستان خود نمایانگر آن است که فرماندهی ناتو این ماموریت را دشوار و حساس ارزیابی کرده است. شیفر ضمن این تذکر که ناتو در افغانستان ماموریت دشواری را به عهده دارد اعلام داشت که این سازمان قصد دارد تا نیروهای خود را در افغانستان گسترش بخشد.

گفته می شود که ناتو تا پایان سال جاری بیست و یک هزار سرباز جدید به افغانستان خواهد فرستاد. این نیروها بیشتر در مناطق آشوب زده مستقر خواهند شد و در تامین امنیت کمک خواهند کرد.

اما سؤال این است که آیا ازدیاد نیروها خواهد توانست به تأمین امنیت در کشور به صورت مؤثر کمک کند؟ ناتو نمی گوید که فقط راه جنگ را در پیش خواهد گرفت و خواهان کمک به مناطق محروم است. بخشی از افراد تحت فرمان ناتو ماموریت دارند تا در این امر به روستاییان کمک کنند اما آیا خشونت چنین فرصتی را فراهم خواهد کرد؟ در این رابطه سخن دهوب فیشر نمایانگر دور باطلی است که این ماموریت به نظر می رسد که تاکتیک های طالبان برای در تقابل قراردادن مردم عادی با نیروهای خارجی بی ثمر نبوده است. بمباران ها تا کنون بیشتر از مردم غیر نظامی قربانی گرفته و نیروهای خارجی در نشان دادن تلفات دشمن به شدت مبالغه می کنند. البته بزرگنمایی در تلفات دشمن و کم نشان دادن تلفات خودی از حربه های جنگ روانی است اما طالبان نیز در این عرصه بیکار ننشسته اند. سی دی هایی از جنگ های طالبان با نیروهای خارجی در پاکستان عرضه می شود. طالبان در گذشته تصویر برداری از موجودات زنده را ناروا می دانستند اما اخیراً سی دی هایی در مناطق مرزی با پاکستان پخش شده که شخص ملا محمد عمر را در سنگر و در حالی نشان می دهد که مشغول آماده ساختن راکت زمین به زمین برای شلیک است.

طالبان در جنگ با دولت استاد ربانی، از طریق ترانه های بدون موزیک جنگ تبلیغاتی را به راه انداختند که مؤثر بود اما این بار صوت و تصویر را باهم آمیخته اند.

هرچند هم وزیر دفاع آقای ژنرال وردک و هم فرمانده نیروهای ناتو در افغانستان اظهار اطمینان کرده اند که تا پایان سال جاری طالبان از بین خواهند رفت و در افغانستان صلح برقرار خواهد شد. اما اگر اتکای آنان در این اطمینان، فقط رسیدن سربازان جدید و استفاده از راههای نظامی باشد، نمی توان آن را زیاد جدی گرفت. این کار بیشتر متوقف به جای نشین کردن نیروهای ملی به جای نیروهای بیرونی است که در این چنان که دیده می شود تا هنوز کاری جدی صورت نگرفته است.

تسلیت نامهء جمعیت اسلامی افغانستان ...

کار می کرد. با وقوع کودتای هفت ثور، افغانستان را ترک گفت و به عنوان معاون جمعیت اسلامی افغانستان در دیار هجرت نقش بس عمده یی را در بسیج فکری مجاهدان و جوانان از طریق نوشته ها و سمینارهای علمی و فرهنگی خود بازی نمود و آثاری را در زمینه های تربیتی و پژوهشی نوشت.

استاد توانا که از جمله، مؤسسان دانشگاه های دعوت و جهاد و عبدالله بن مسعود در پیشاور بود بعد از پیروزی مجاهدین و تشکیل دولت اسلامی در سال ۱۳۷۱ به حیث وزیر تحصیلات عالی تعیین گردید. توانا از پذیرفتن این کار ابا ورزید و به شغل شریف معلمی در دانشگاه عبدالله بن مسعود در تالقان پرداخت. مرحوم دکتر توانا بعد از تحول جدید به عنوان عضو تدویر کمیسیون لویه جرگهء اضطراری کار کرد و او در اواخر زندگی خویشتن را به تدریس وقف کرده بود تا این که به جوار رحمت حق پیوست.

جمعیت اسلامی افغانستان در حالی که وفات مرحوم دکتر توانا را ضایعهء بس جبران ناپذیر برای ملت افغانستان تلقی می کند، از بارگاه خداوند برای وی مغفرت و جایگاه صادقان و شهیدان را می طلبد و برای بازماندگان وی صبر جمیل و اجر جزیل آرزو می برد.

إنا لله و إنا إليه راجعون
روحش شاد و یادش گرامی باد
جمعیت اسلامی افغانستان
دفتر مرکزی / کابل

استاد توانا در سایهء رحمت خدای!

پوهنمل سید عنایت الله شاداب

از شمار دو چشم یک تن کم
وز حساب خرد هزاران بیش

استاد سید محمد موسی توانا یکی از شخصیت های بارز عرصههای علم و سیاست در افغانستان روز چهارشنبهء گذشته پس از ادای نماز صبح به عمر ۷۴ سالگی داعی اجل را لبیک گفت و به دار جاودانگی پیوست.

زندگی استاد توانا را باید در بعدهای زیر به بررسی و کنکاش گرفت:

زندگی شخصی

استاد توانا با آن که در یک خانوادهء دین باور و گرایشمند به مشرب تصوف زاده شده و التزام دینی و عشق به پالودگی جان و روان را از خانوادهء علمی خویش به ارث گرفته بود، شهسواری شد از شهسواران علم و دیانت در افغانستان.

او بر همین پایه و ویژگی خانوادگی خود، دورهء آموزش ابتدایی اش را در مکتب ابتدایی رستاق به حیث یک شاگرد ممتاز به پایان رسانید.

او برخلاف تشویق و ترغیب چیزفهمان هم میهنش در آن دوران که او را به شامل شدن در لیسه های چون دارالمعلمین و تکنیک ثانوی - که آرمان شمول در آنها را همه در سر داشتند - فرا می خوانند، شمول در مدرسهء علوم شرعیهء پغمان را ترجیح داد و به گفتهء خودش، در پاسخ به درخواست بزرگان، گفت: "من اگر در این مدرسه توفیق شمول را نیابم شامل لیسهء دیگری نخواهم شد".

مرحوم استاد توانا بر بنیاد همین عشق و انگیزهء درونی آموزش در عرصهء علوم اسلامی را بر سایر آموزش ها ترجیح داد، و با چنین عشق و انگیزهء درونی وارد معرکهء فراگیری علوم اسلامی شد.

با ظهور همین عشق و انگیزهء درونی در سیمای او، مردم از وی در همان دوران نوجوانی اش به نام "داملا جان" یاد می کردند. داملا لقب علمی در ماوراء النهر است که برای تحصیل یافتگان و مدارج بلند علوم دینی می دادند.

درخشش شخصیت استاد توانا در دوران تحصیل افزون بر استعداد فطری اش محصول درس ها و مصاحبت های چند تن از استادان مصری بود که از دانشگاه الازهر برای تدریس به فاکولتهء شرعیات پوهنتون کابل آمده بودند و در حیث مرجع در کتابخانه های پوهنتون های اسلامی مورد استفاده قرار می گیرد.

آنگاه که او در یازده حمل ۱۳۵۱ بعد از گرفتن دکترای خود به وطن بازگشت طوری که من یاد دارم دو تقریظ در مورد کتاب وی از طرف استاد ربانی رهبر جمعیت اسلامی افغانستان و مرحوم مولوی خالص نوشته شد. مولوی محمد یونس خالص که از دانشمندان به نام علوم اسلامی در عرصهء متون قدیم و یک عالم متبحر سنتی به حساب می رفت، تحت عنوان "توانا بود هر که دانا بود" در روزنامهء اصلاح تقریظی نوشته و از اهمیت علمی کتاب استاد توانا تمجید و تقدیر به عمل آورد.

استاد توانا در زمان فراغت از فاکولتهء شرعیات

استا توانا در دوران تحصیلات ماستری در مصر

از موضوعات ابتکاری در این کتاب افزون بر دقت علمی در ترجیح نظرات علمای اصول و طرح نظر خویش در پهلوی آن نظرها تأکید علمی بر باز بودن باب اجتهاد - که برخی از علما در دورهء

استاد توانا در دورهء پس از شمول در کادر علمی فاکولتهء شرعیات

رأس آنان استاد عبدالعال عطوه بود که از نظریه پردازان در عرصهء علوم اسلامی و دعوت به حساب می رفت او که "نظریهء ملکیت در اسلام" را نوشته بود و ترجمهء آن را به دوش استاد توانای استادیارش گذاشت و این ترجمه به صورت منظم از طریق مجلهء الفلاح نشر وزارت عدلیه به چاپ می رسید، بنا به گفتهء استاد توانا استاد عطوه جمود و تقلید را از جملهء عوامل عمدهء انحطاط جهان اسلام به شمار می گرفت و بر اصل اجتهاد و کار علمی در این عرصه تأکید می ورزید و شاگردان و استادان را به تحصیل و پژوهش در این راستا تشویق می کرد.

استاد توانا با چنین انگیزه یی با استفاده از بورسیه های تحصیلی دانشگاه الازهر در ۱۰ میزان ۱۳۴۳ رهسپار مصر گردید و کار را در عرصهء فقه و اصول فقه آغاز کرد. موصوف ماستری خویش را در فقه و قانون و تزس دکترای خویش را تحت عنوان **(الإجتهاد و مدى حاجتنا إليه فى هذا العصر)** اجتهاد و گسترهء نیاز ما به آن در این عصر" نوشته کرد که اکنون به خاص به نظر خود آن را مسدود دانسته اند - طرح عنوان **"الإجتهاد الصوفي"** بود که در کتاب های پیشینیان بدین منوال طرح نگردیده بود.

بنا به گفتهء استاد توانا این عنوان در تقریظی که عبدالله سمان - یکی از نویسندگان پرآوازهء اسلامی مصر - در مورد برازندگی کتاب نوشته کرده بود، این عنوان را مورد نقد قرار داد و گویا موصوف برای اجتهاد صوفی وزنی قایل نبود.

استاد توانا در چارچوب چنین تلاش های علمی خویش همواره برهمنوایی و هم آوائی علم و دین تأکید می کرد و رسیدن به کمال انسانی را محصول پرواز به دو بال دین و علم می دانست. او از رهروان پرتوان گفتمان وسطیت و میانه روانهء اسلامی بوده در قطار صاحبنظران در عرصهء احیا و بازسازی اندیشهء اسلامی به شمار می رفت.

او برخلاف گفتمان نص گرایان یا پیروان ظواهر نصوص عقل، نقل، تجربه و وجدان را از سرچشمه های معرفت به شمار می گرفت و گفتمان خشم و خشونت و رد نظر مخالف را در عقیده و باورش مردود می دانست.

تقوی و طهارت

استاد توانا از همان آغاز زندگی خود در زیر سایه بان تقوی در عرصه های مختلف حیات خود قرار داشته و در هیچ دوره از دوره های زندگی خانوادگی و تحصیلی و مبارزاتی اش در عرصهء اجتماع و سیاست آماج تیر بی تقوایی از طرف دوستان و حریفان خود قرار نگرفته است. زندگی متقیانهء او در دوران تحصیلش از زبان معاصران او شنیدنی است.

او در زندگی اجتماعی خویش هرگز خود را بر دیگران برتر نمی دانست و تواضع و فروتنی از ویژگی های خاص زندگی وی در جامعه به حساب می رفت. تقوای اقتصادی او در آن حد بود که در دوران جهاد هر کسی که چون او در مقام او بودند، صاحب ثروت و ایوانی شدند ولی دکتر توانا با آن که در نقش معاون جمعیت اسلامی افغانستان کار می کرد هیچ کس یاد ندارد که دست به استفادهء سوء زده باشد او هنگامی که از معاونت جمعیت کناره گیری کرد و در پوهنتون دعوت و جهاد عهده دار وظیفهء استادی شد موتر جمعیت را به جمعیت تسلیم کرد و هرگز نپذیرفت که موتر جمعیت در کاری دیگر در اختیار او باشد.

دکتر توانا برای تزکیه و پالودگی جان و روان خویش همواره در جستجوی مرشد روحی بود و در این راستا در این اواخر گاه گاه به زیارت مولوی اکرم مشهور به مولانا قوره مغل در ولایت بدخشان می رفت از وی کسب اجازت می کرد.

وطندوستی و صداقت

استاد توانا در بعد وطندوستی وطن خود را دوست داشت و نسبت به وطن اسلامی و افتخارات تاریخی آن افتخار می کرد و هنگام دید و وادید با دعوتگران اسلامی بر زعامت علمی عجم تأکید می ورزید و افغانستان را زادگاه فقیهان و مفسران و اصولیان و متصوفان می شمرد.

او بر بنیاد چنین ویژگی ها از همان دوران بلوغ سیاسی اش وارد میدان مبارزات سیاسی اسلامی افغانستان گردید و حق آن را داشت که به حیث یکی از بنیانگذاران پرآوازهء نهضت اسلامی افغانستان و جمعیت اسلامی افغانستان، شهرت یابد.

او در دروان زندگی سیاسی خود هرگز گامی نبرداشت که در تضاد با منافع ملی و مصالح علیای کشور باشد.

او در قضاهای سیاسی دوران جهاد و موضعگیری های آن دوران از دقت کامل کار، گرفت و هرگز در مبارزات خود تنها متکی بر شعار نبود و از بازی های معامله گرانه با افتخارات جهاد همواره مجاهدین را برحذر می داشت.

استاد توانا هنگامی که در اثر عواملی در زمان دولت مجاهدین کابل را ترک گفت و روانهء مزار شریف شد - که بسیاری ها این عمل را نقطهء ضعفی در زندگی سیاسی استاد توانا به شمار می گیرند که هیچ کسی در زندگی خود از این گونه لغزش بری نمی باشد - توسط ایادی پاکستان سخت تشویق شد که خود را به حیث رهبر جمعیت اعلان نماید تا همه ملکیت های جمعیت در اختیار او باشد... ساور در پای او قید گردد.

اما او با وصف آن که با تأثر از مواضع رهبری دولت به آنجا رفته بود هرگز به این کار اقدام نکرد و گفت توانا هرگز مزدور سیاست بیگانگان قرار نخواهد گرفت اینک استاد توانا درمیان همراهان مبارزاتی اش نیست و جای او خالی است زندگی علمی و فروتنانهء او باید نمونه و الگویی باشد برای رهروان راه دعوت اسلامی.

روح استاد بزرگوار توانا شاد و یادش زنده باد

استاد توانا در زندگی اجتماعی خویش هرگز خود را بر دیگران بر تر نمی دانست و تواضع و فروتنی از ویژگی های خاص زندگی وی در جامعه به حساب می رفت. تقوای اقتصادی او در آن حد بود که در دوران جهاد هر کسی که چون او در مقام او بودند، صاحب ثروت و ایوانی شدند ولی دکتر توانا با آنکه در نقش معاون جمعیت اسلامی افغانستان کار می کرد هیچ کس یاد ندارد که دست به استفادهء سوء زده باشد

***

مولوی محمد یونس خالص که از دانشمندان به نام علوم اسلامی در عرصهء متون قدیم و یک عالم متبحر سنتی به حساب می رفت، تحت عنوان "توانا بود هر که دانا بود" در روزنامهء اصلاح تقریظی نوشته و از اهمیت علمی کتاب استاد توانا تمجید و تقدیر به عمل آورد

شاگردی بی سواد واستادی بی سواد تر

نقدی بر دشنامنامه یی به پیامبر صلی الله علیه وسلم

بخش اول

عبدالأحد تارشی

آری وقاحتی ازین بیشتر کجاست که شاعری به معشوقهٔ خود بگوید :شهد لب تو مثل حیوانات من است ؟!!.. پس معشوقه حق دارد خشمگین شود.. هم از بی سوادی عاشق خود وهم از بی خردی اش وهم از گستاخی وبی ادبی اش! ولی این مشکل راه حلی دارد وآن این که جناب نابغهٔ الشعرا مساله را مقلوب نمایند وصفتی را که برشهد لب معشوقه اطلاق کرده اند، برخویشتن اطلاق نمایند چه بدین گونه ازیکسو معشوقه خشنود می گردد واز سوی دیگر این گونه تعبیر ها آن قدر هم در ادبیات فارسی بی سابقه نیست زیرا بعضی از شعرای قدیم آن را به کار برده اند ، چنانچه شاعری خطاب به معشوقش می گوید:

سحر آمدم به کویت به شکار رفته بودی
تو که سگ نبرده بودی به چه کار رفته بودی

ویا محتشم کاشانی می گوید:

محتشم از جان چو سگ کوی اوست
آه چرا برسر آن کوی نیست

و از شرح وتفسیر این شاه فرد ملک الشعرای بی سوادان که بگذریم، می رسیم به شاه فرد های دیگرش که در آنها نیز اختراعات واکتشافات تازهٔ زبانی و ادبی و بلاغی وجود دارد که از حنظلهٔ بادغیسی گرفته تا خاتم الشعرا جامی و ابوالمعانی بیدل وملک الشعرا بهار و استاد سخن خلیل الله خلیلی و نوپردازان وکهنه پردازان هیچ یک نتوانسته ونخواهد توانست درساحهٔ شعر وادب چنین اختراعات واکتشافات بنماید !!... به به .. به به وبازهم به به ..شکستن باد، شکستن دشت، شکستن باغ .. چه تعبیر های عالی وچه اختراعات بزرگ!!!.. لطفاً این شاهکار هارا دوباره بخوانید ولذت ببرید:

گرباد و سرما می شکند دشت و گل و باغ و درخت
سر و بلند عشق تو سبز است در پیمان من
آذر اگر بت هاشکست من بت آذر می شکنم
گربشکند باد توکس ای تو بت ایمان من

حقا که وقتی بی سوادی وجهالت وفقدان خرد یکجا شوند، توفان می آفرینند!!! شاعری ازمتقدمین بی جا گفته است که: زغصه آب شدم آب را شکستی نیست به حیرتم که چگونه مرا زمانه شکست. زیرا وقتی باد قابل شکستن باشد ، دشت قابل شکستن باشد، باغ قابل شکستن باشد، پس آب چرا قابل شکستن نباشد ؟؟!! .. چرا این شاعر که در زمان شکوفایی شعر وادب می زیسته، این قدر بی سواد بوده که این چیزهای شکستنی را در اشعار خود نیاورده وحتی از شکستن آب هم انکار کرده است ؟؟!!

ولی نابغهٔ الشعرای ما غمگین نباشند، زیرا بوده اند شاعرانی که لا اقل از روی تمسخر واستهزای اینگونه نابغه های متشاعر ازخود راضی ولی بی سواد وجاهل هم که شده تعبیرهایی از این دست را به کار برده وگفته اند:

گلیم از پارتمان افتاد ونشکست
پشک از طا قچه برده تعلبکی ره

شاید منظور اعظم الشعرای ما از شکستن دشت این باشد که کارگران بلدوزری را جهت کاری در دشت برده اند وبعد از ساعاتی آن را در آنجا رها کرده و خودشان برای نان خوردن رفته اند وباد آمده وبلدوزر را به حرکت آورده وبلدوزر هم دشت را شکسته است ورنه تا هنوز دیده نشده که باد وسرما دشت را شکسته باشد..

ولی بازهم المعنی فی بطن الشاعر!!! و در بیت پنجم آن جا که شاعر بزرگ بت آذر رامی شکند، شهکار دیگری را مشاهده می کنیم بدین شرح: در بیت آذر اگر... کلمهٔ اگر حرف شرط است و همچنان کلمهٔ گر در مصرع دوم که مخفف اگر است وکلمهٔ شرط درجملهٔ شرطی می آید وآن دو بخش دارد: شرط و جواب شرط یا شرط وجزا، مثلاً وقتی بگوئیم: "اگر درس بخوانی کامیاب می شوی" این جا کلمهٔ اگر حرف شرط، جملهٔ درس بخوانی خود شرط و جملهٔ کامیاب می شوی، جواب شرط است.

در جملهٔ شرطی وقتی منظور متکلم درست فهمیده می شود که شرط وجواب شرط هردو ذکر شوند واگر یکی بدون دیگری بیاید آن گه مخاطب، مطلب را درست نمی فهمد ومنتظر تکمیل جمله از طرف متکلم می ماند. در شهکار آقای اعظم الشعرا، مصرع اول دارای این سه بخش یادشدهٔ جملهٔ شرطی است بدین شرح:

"اگر"حرف شرط ،" آذر بت ها شکست" شرط و"من بت آذر می شکنم" جواب شرط است. ولی در مصرع دوم تنها حرف شرط وخود شرط وجود دارد اما از جواب شرط خبری نیست وجناب نابغهٔ الشعرا به معشوقهٔ خود که اورا بت ایمان (؟!) خود خوانده است؛ می گوید: ای بت ایمان من اگر کسی یاد تورا بشکند!!.. اینجامخاطب منتظر می ماند تا بداند که اگر کسی یاد بت ایمان آقای اعظم الشعرا را بشکند، ایشان چه گلی را به آب می دهند؟!.. آیا بازهم بت آذر را می شکنند؟! .. اگر چنین عملی را مرتکب شوند، آذر مسکین چه گنا ه دارد که هرگاه کسی ولو از هرگوشهٔ دنیا که باشد ودارای هر اسم و رسمی که باشد و از هر دین و مذهبی که پیروی کند؛ بیاید ویاد بت ایمان آقا را بشکند و آقا برخیزند وبه جان بت آذربیفتند وآن را بشکنند؟؟!!

این بیت مسخرهٔ جناب اعظم الشعرا قصهٔ جوانی را در ذهن تداعی می کند که- می گویند- نیمه هشیار ونیمه دیوانه بود وکاکایی داشت که همیشه با پدر وی بر سر میراث و امور دیگر پرخا ش می نمود لذا این جوان از همان دوران کودکی علیه کاکایش سخت عقده گرفته وپرخاشگر وجنجالی بار آمده بود و زمانی که با جوانان هم سن وسالش جنجال می کرد، به عوض آن که آنها را دشنام بدهد، کاکایش را دشنام می داد!!

در بیت ششم باز هم حرف شرط "گر" به کار رفته که جمله را شرطی می سازد وبنا بر این مصرع اول، شرط و مصرع دوم جواب شرط است ومعنی بیت چنین می شود: اگر باد وسرما، دشت وگل وباغ و درخت را بشکند، سرو بلند عشق تو در پیمان من سبز می ما ند! از آنجایی که در جملهٔ شرطی در صورت عدم تحقق شرط ، جواب شرط تحقق نمی یابد بلکه عکس آن متحقق می گردد، چنانچه معنی مخالف "اگر درس بخوانی کامیاب می شوی" این است که "اگر درس نخوانی کامیاب نمی شوی"؛ بنابرین مفهوم به اصطلاح شعر این بزرگترین شاعر ونویسنده وادیب عصر(!) -البته بعد از استاد مسلم اش- چنین می شود که جناب عالی به معشوقهٔ شان می گویند: اگر باد و سرما، دشت وگل باغ و درخت را بشکند سرو بلند عشق تو در پیمان من سبز می ماند و اگر باد وسرما نتواند دشت وگل و باغ و درخت را بشکند و دشت خیلی ستبر وکلفت باشد، درآن صورت سرو بلند عشق تو نیز در پیمان من سبز نمی ماند!!... به به وبازهم به به.. چه عشقی!!! این که سرما نیز گل و باغ و درخت و به ویژه دشت را می شکند، خود کشف دیگری است که دانشمندان زمین شناسی وگیاه شناسی وهوا شناسی نیز تا حال ازکشف آن عاجز مانده بودند، زیرا تا حال آن چه بمشاهده رسیده، این است که باد وطوفان قوی می تواند درخت ها را بشکند وگل ها را پرپر نماید وباغ ها را تخریب کند، اما دیده نشده که سرمای محض بدون باد و طوفان بتواند این کار ها را انجام بدهد، وسرما گاهی با باد وطوفان همراه می باشد وگاهی نیز بدون باد و طوفان و بدون سر و صدا و خیلی آرام.. و در حالت دوم اگر سرما پنجاه درجهٔ زیر صفر هم باشد، نمی تواند درختی ویا - طبق تعبیر اختراعی بی سواد الشعرا - دشتی را بشکند! از بس این آقای توهین کننده به ادبیات قرآنی و تحقیر کنندهٔ دین اسلام وپیامبر گرامی اش، بی سواد وجاهل وعامی وضمناً از خود راضی است؛ هر کلمه را بدون آن که معنایش را بفهمد وبدون این که از خنده وتمسخر خوانندگان هراسی داشته باشد، در هر جایی از به اصطلاح شعرش که خواست، استعمال می کند، مثلاً در مقطع به اصطلاح غزلش چنین می خوانیم:

راوش میان بحر وبر مرغ است وماهی بی حضر
تو بامنی گفتا که او ، خوش زی ت و دردامان من

بلی... این آقا ترکیب بی حضر را در این جا استعمال کرده است بدون آن که بفهمد معنایش چیست!

معنی حضر در فرهنگ عمید به معنی نزدیک، درگاه، جای حضور، و نیز به معنی شهر ومنزل خلاف بیابان وخلاف سفر بیان گردیده است. بنا بر این ترکیب بی حضر در این بیت مسخره، معنای بی نزدیک(!) بی درگاه، بی جای حضور، بی شهر، بی منزل، بیابان وسفر را می دهد! اما این که منظور آقای اعلم الشعرا (!) از این که مرغ وماهی در بحر و بر بی حضر هستند، چیست ، والله اعلم ... والمعنی فی بطن الشاعر؛ ولی بد نیست هریک از این معانی را در مورد این مزخرف نامه به کار بریم تا ببینیم جناب شان چه گل هایی را به آب داده اند!! اگر منظور جناب عالی از این که مرغ و ماهی در بحر و بر بی حضر هستند، این با شد که خانه ندارند، این دروغی است بزرگ وجهلی است مرکب، زیرا بحر و بحر خانهٔ ماهی و باغ و بستان نیز آشیانهٔ مرغ است. و اگر منظور آقا این باشد که مرغ وماهی از درگاه الهی دور هستند و به او تعالی نزدیک نمی باشند ولی جناب عالی برعکس مرغ و ماهی به درگاه خدا نزدیک هستند زیرا خود او تعالی به جناب، وحی ویا الهام کرده وگفته است که تو بامنی خوش زی تو در دامان من(!)؛ در این صورت مرغان مسکین وماهیان بی چاره به خداوند خواهند گفت که یا الهی مگر ما چه گناهی کرده ایم که با وجود این همه منفعتی که به بندگانت می رسانیم وبا آن که مظلوم تر از ما کسی نیست و روزانه میلیون های ما را شکار می کنند ومیلیون های دیگر را به بهانهٔ انفلونزای مرغی نابود می سازند با این همه از درگاه تو دور هستیم و انسانی که سواد ندارد وجاهل محض است وبه تو وکتابت و رسولت توهین می کند وکارش فاسد ساختن عقاید مردم وتحقیر مقدسات یک و نیم میلیارد انسان است؛ تو به وی می گویی که تو با منی و در دامان من خوش بزی؟؟!! البته این تحلیل به فرض آن است که جناب اعظم الشعرا -آن گونه که از فحوای اراجیف غزل گونهٔ شان فهمیده می شود -این خزعبلات را شعر عرفانی معرفی کنند و مخاطب شان پروردگار یعنی معشوق حقیقی باشد، و اگر چنین نباشد ومنظور همان معشوقهٔ مجازی باشد، در این صورت وای به حال معشوقهٔ بی چاره که حتماً دارای جسم لطیف وظریف است؛ عاشقی بدین سنگینی را در دامان خود بپرورد و این سو و آن سو ببرد و دامان وی محل بود وباش و نشست وبرخاست اوباشد !!!.. مسلماً چنین کاری را حتی مادران نسبت به فرزندان شان که بزرگ شده اند، نمی کنند وهیچ مادری فرزند پنجاه یا شصت سالهٔ خود را در دامن و برسر زانوی خود نمی نشاند تا چه رسد به معشوقه!!!

تحلیل و بررسی غزل(!) این نابغهٔ شعر و ادب و فلسفه و عرفان(!) به پایان رسید، البته بخش های دیگر نوشتهٔ این آقا و اشعار استاد بی نظیرش را در نوشته های بعدی مورد تجزیه وتحلیل قرار خواهیم داد؛ اما ای کاش این غزل عالی(!) دراز تر می بود تا خوانندگان عزیز بیشتر می خندیدند، ولی باکی ندارد، ما در این جا با گفتن یک فکاهی که با این غزل شاعر بزرگ عصر(!) ارتباط دارد، خواهیم کوشید تا عزیزان خواننده را بیشتر بخندانیم: در یکی از سریال های تلویزیونی که از ایران پخش می شود، هنرمندی این اصطلاح را که می گویند: "مرغان هوا و ماهیان دریا به حالش گریست"؛ در خطاب به هم بازی خود که در آن نمایش، نقش دشمن وی را بازی می کند، چنین استعمال می نماید: "من به حق تو کاری خواهم کرد که مرغان هوا برویت تف کنند!". آری! آقای نابغهٔ الشعرا نیز با این غزل مبتذل، بی معنی، ومزخرف خود، به حق شعر وادب وحتی مرغان هوا و ماهیان دریا چنان جفایی را مرتکب شده اند که مرغان هوا از شدت خشم، براین شعر و این غزل و این سواد تف خواهند کرد وآنهم چه تفی!!!

پژواک درد آگین

شعر مقاومت پس از پیروزی مجاهدین

محمد اسحاق فایز

بخش هفتم

در همان ایران می مانم، از سید فضل الله قدسی می گویم که او نیز از شمار آنانی است که یک سر و گردن خود را از شاعران دیگر (لااقل از آنانی که اکنون درمیان ما، در وطن هستند) بالا می داند. مثل این که زمینهٔ شکست پس از چشیدن طعم پیروزی، زهرناک تر از هر شوگرانی بوده است.

کمترین شاعر افغان را می توان سراغ کرد که بتوان در شعرهایش در این دههٔ مورد بحث چیزی به عنوان طرب و طرب انگیزی یافت. چیزی که دل را به وجد آورد و به قول یک دوست، آن روح متعالی و بالایی را در ضمیر و روان آدم زنده کند.

فضل الله نیز چنین است. لابد خواهید پرسید که کسی به این شاعران پیغام فرستاده است که شعرهای شان را بسرایند ولی هشدار دهد، بوی یأس و دل زده گی در مصارع و ابیات آن مانند وزن دمیده باشد.

هرچند در این جا پیامبری خاص در کار نبود ولی سمت و سویابی اوضاع و تحول ناجور انقلاب مردم افغانستان طوری آغازیده بود که مانند نفیری در روح و روان همهٔ شاعران از سرخ و سبز و... دمید.

با همهٔ این تفاصیل که تا حال آوردم نمی توانم بار دیگر مدعی نباشم، بلی: عمده ترین و بارزترین عنصر شعر مقاومت پس از پیروزی مجاهدین همین عنصر یأس و سرخوردگی است.

شاعر، به عنوان فردی از میان افراد جامعه وقتی دید سوخته و مجروح از آتشی بیرون شد و وطنش را نیز نجات داد ولی رفت که در آتشی دیگر خاکستر شود، در "آتش احساس خودش سوخت". این احساس بزرگ او است که اکنون در فریادهایش به عنوان برانگیزاننده ترین عنصر، چنگ به عواطف، عوالم درونی انسان می زند.

"عرش از کربلا تصویر کمرنگی است" غزلی زیبا از قدسی است. قدسی وقتی می بیند باورش به عنوان عمده ترین سرمایه اش کشته می شود چه می تواند بکند؟

روزگار بدی داشتیم. آری، باورهای ما را کشتند و این، فاجعه برای هر یک ما و برای وطن بزرگ ما بود، وطنی که دیگر برای نجاتش از این ورطهٔ هول، جز یاری پروردگار، دست زمینی و مغز انسانی بومی نمی بینم:

چه می شد پیش از آن که کشته بودم باور خود را
چهل منزل به روی نیزه می بردم سر خود را
چه خواهد شد خدایا! باغبان در پنجهٔ توفان
ببیند آخرین گل از بهار پر پر خود را
نخواهد ماند خالی، بعد از این مشک وفا؛ زیرا
به دریا وام دادم بازوی آب آور خود را
جنون برقی زد امشب تا به رنگ آب پاشیدم
کنار حجله پیش از سوختن، خاکستر خود را
و عرش از کربلا تصویر کمرنگی است، هان ای عشق
دگر پرواز لازم نیست، بر گردان پر خود را

(گزینهٔ خاکستر صدا)

پیروزی مجاهدین در افغانستان، بزرگترین تحول پایان قرن بیستم بود. این پیروزی همچنان با نام "اسلام" گره خورده بود. آورندگان آن نیز مردان و زنان مسلمانی بودند که ۱۲ سال خون و عرق ریختند و بسیار قربانی دادند.

وقتی سپیدهٔ پیروزی دمید، عفریت سیاه چرده، در کمین فرصت قد بلند کرد و این بار برما رفت آنچه که نباید می رفت. دشمن این بار ما را با همان سلاح خود مان از پیشت خنجر زد. بخوانید حکایت "ناقوس گلدستهٔ اندیشه و "تسبیح" را که می توان آن را به عنوان یک نماد قبول کرد:

چارده سال آزمودم بر رنج بی افسوس را
امشب از آتش برون می آوردم ققنوس را

فقط این امید، امید بیرون رفتن ققنوس از آتش همین و بس:

شب به پایان آمد اما بیمناکم بازهم
ننگرم از خانه بیرون رفتن کابوس را
می توان صد سال دیگر باز هم تمدید کرد
اعتبار سکه های عهد دقیانوس را
عده یی را می شناسم با نخ تسبیح شان
بسته بر گلدستهٔ اندیشه ها ناقوس را
کم کم این ساحل رسیدن برده است از یادها
مرگ توفانی ترین فرزند اقیانوس را
مادرم در مخته هایت بعد از این فریاد کن
انزوای روزهای حجله و فانوس را

(غزل ققنوس - همان گزینه)

و یأس آور تر این که شاعر در آسمانش، این آسمان بزرگ، یک تکهٔ "ابر" نمی بیند: ص۵

گزارش – شرق‌الاوسط

جنگ افغانستان
و اهداف علنی و غیرعلنی آمریکا

حسام سویلم، یک کارشناس امور استراتژیک مصر تحلیلی تحت عنوان "جنگ افغانستان و اهداف علنی و غیر علنی آمریکا" در روزنامه‌ٔ شرق الأوسط نوشته است. او در این نوشتار نخست به تاریخ معاصر افغانستان پرداخته و خاصتاً درگیری دو ابر قدرت معاصر انگلیس و شوروی با این سرزمین را مورد بررسی قرار داده است که در نتیجه‌ٔ آن تاریخ شکست آنها را تسجیل کرده است.

این کارشناس مسائل استراتژیک پس از این مقدمه‌ٔ تاریخی به اصل موضوع می پردازد و می گوید: "حال به ارزیابی و بررسی اهداف علنی آمریکا در جنگ با افغانستان بپردازیم، اهداف علنی آمریکا به دستگیری اسامه بن لادن، رهبر شبکه‌ٔ القاعده و هدف قرار دادن مقر گروه‌های تروریستی در افغانستان متمرکز بود. پس از مطرح شدن این موضوع از سوی مسؤولان کاخ سفید این سؤال مطرح شد که چرا آمریکا به رغم تمام اطلاعاتی که از تاریخ افغانستان و نتیجه‌ٔ احتمالی این جنگ داشت وارد آن شد و چرا تصمیم‌گیرندگان اصلی سیاست‌های کاخ سفید برشروع این جنگ و به اشغال در آوردن افغانستان مصر بودند و برای ورود به این جنگ دو برابر نیروهای خواسته شده را به این کشور وارد کردند. برای اثبات این دیدگاه که اهداف علنی آمریکا در جنگ افغانستان چیزی فراتر از دستگیری بن لادن و نابودی مقر گروه‌های تروریستی است، کافی است تعداد نیروهای مقابل با آمریکا یعنی طالبان و القاعده و تجهیزات نظامی این نیروها را با نیروها و تجهیزات نظامی آمریکا دراین جنگ مقایسه کنیم.

حجم نیروهای آمریکایی شرکت کننده در جنگ افغانستان

بیش از ۵۰۰ جنگنده‌ٔ آمریکایی، چهار ناو هواپیمابر، بیش از ۱۵۰ ناو جنگی و ناوشکن‌های مسلح به موشک‌های کروز و تام هاک، و به خدمت گرفتن بیش از ۲۵۰ هزار نیروی زمینی و دریایی خاص در کنار نیروهای خاص دیگر از ناتو و انگلیس و احتمال استفاده از سلاح کشتار جمعی در این جنگ.

حجم نیروهای طالبان

حجم نیروهای طالبان از ۵۰ هزار تن فراتر نمی رفت و پس از نیروگیری گروه طالبان تعداد آنها به ۲۰۰ هزار فرد رسید اما تجهیزات نظامی این گروه چیزی بیش از ۲۰۰ تانک و نفربر زرهی و ۱۵۰۰ توپخانه و موشک انداز، ۱۰ هواپیما، ۱۰۰ هوایی و موشک ضد تانک نبود که البته قابل ذکر است تمام این تجهیزات نظامی باقی مانده از جنگ اتحاد جماهیر شوروی و اکثراً فرسوده بودند.

حجم نیروهای القاعده:

اما تعداد اعضای شبکه‌ٔ القاعده به رهبری اسامه بن لادن که آمریکا او را دلیل اصلی حمله‌ٔ خود به افغانستان معرفی کرده است به بیش از ۵۰۰۰ تن نمی‌رسید که تمامی این افراد به سلاح‌های سبک مسلح بودند و مقر اصلی آنها در مناطق مرزی افغانستان بود و همزمان با آغاز حمله‌ٔ آمریکا اکثر این افراد و رهبران آنها به کشورهای مجاور افغانستان گریختند و افراد باقی مانده از آنها نیز به سختی شناسایی می‌شوند زیرا این افراد در میان قبایل افغان و با لباس‌های کاملاً محلی به سر می‌برند. اما تعداد پایگاه‌های القاعده در افغانستان ۲۱ پایگاه بود و این پایگاه‌ها در حال حاضر تخلیه و نیروهای آنها به پایگاه‌های دیگر در مناطق کوهستانی منتقل شده‌اند".

سویلم می‌افزاید: "پس از مقایسه‌ٔ قدرت‌های انسانی و نظامی دو گروه درگیر در افغانستان این سؤال مطرح می‌شود آیا برای شکست نیروهای محدود افغانستان با چنین تجهیزات نظامی محدود آمریکا نیازمند چنین هزینه‌ٔ نظامی و انسانی سنگین در افغانستان است. زمانی که این واقعیت را در نظر می گیریم که قیمت یک موشک تام هاک به بیش از ۲ میلیون دلار می رسد و هزینه‌ٔ پرواز یک جنگنده‌ٔ آمریکایی بدون ذخیره موشکی به ۱۰ هزار دلار می‌رسد، و با فرض این که آمریکا می خواهد در این جنگ از ۱۰۰ موشک تام هاک و ۵۰۰ پرواز از جنگنده‌های خود استفاده کند آیا منطقی است که این کشور بیش از ۲۰۰ میلیون دلار برای این موشک‌ها و ۳۰ میلیون دلار برای پرواز جنگنده‌های خود بر فراز پایگاه‌های غیر مسکونی و مناطق خالی از سکنه در افغانستان هزینه کند؟

این هزینه‌ها جدا از دیگر هزینه‌های لوژستیکی آمریکا در افغانستان است که میلیاردها دلار برای آنها هزینه کرده است".

به گزارش ایسنا در ادامه‌ٔ تحلیل روزنامه‌ٔ الشرق الاوسط درباره‌ٔ جنگ افغانستان و اهداف علنی و غیر علنی آمریکا آمده است: "با ادله‌ٔ مختلف اهداف علنی جنگ آمریکا در افغانستان را به بررسی و ارزیابی گذاشتیم و دیدیم که با توجه به این که دشمن فرضی آمریکا در این جنگ نیرو و تجهیزات نظامی بسیار محدودی را در اختیار داشت و نیز به رغم آن که نیروهای این دشمن یعنی طالبان و القاعده حتی به یک سوم نیروهای آمریکایی نیز نمی رسیدند اما کاخ سفید چندین برابر این تعداد، نیرو و تجهیزات نظامی برای رهبری این جنگ هزینه کرد و میلیاردها دلار برای این جنگ اختصاص داد بنابراین با توجه به این ادله‌ٔ ملموس می‌توان به این واقعیت رسید که آمریکا اهداف غیر علنی را در جنگ افغانستان دنبال می کند که تحقق آن‌ها بسیار مهم تر از تحقق اهداف علنی این کشور یعنی دستگیری بن لادن و نابودی گروه‌های تروریستی است. افغانستان برای تحقق اهداف غیرعلنی و علنی آمریکا نقش کلیدی و به عبارتی نقش سکوی پرتاب را ایفا می کرد. حال با توجه به قرائن موجود به بررسی و ارزیابی اهداف غیر علنی جنگ افغانستان بپردازیم:

کشورهایی که از حضور نظامی آمریکا در افغانستان مورد تهدید قرار گرفته‌اند ساکت نخواهند نشست و قدرت‌هایی چون روسیه و چین هرگز تهدید نظامی آمریکا را نخواهند پذیرفت و همین عامل منجر به آن خواهد شد این دو کشور درصدد تحریک قبایل پشتون و علیه حکومت تحت حمایت آمریکا شوند

۱- سرنگونی نظام طالبان در افغانستان و برپایی نظامی موازی با اهداف آمریکا در این کشور، سرنگونی طالبان در افغانستان و تأسیس یک نظام تحت حمایت یا به عبارتی دست نشانده توسط آمریکا این فرصت را برای واشنگتن ایجاد می کرد که حضور نظامی خود در افغانستان را به صورت دایمی تضمین کند و با این حضور نظامی دیگر اهداف خود را دنبال کند. حضور نظامی آمریکا در افغانستان از شمال، کشورهای آسیای مرکزی و از شرق چین و از غرب ایران را تهدید و تحت نظارت خود قرار می‌داد و از سویی این حضور نظامی نیز می‌توانست در تعدیل موضع‌گیری تند پاکستان با هندوستان در قضیه‌ٔ کشمیر تأثیرگذار باشد زیرا تهدید حضور نظامی آمریکا پاکستان را نیز تحت الشعاع خود قرار می‌داد و همین تهدید در کاهش فعالیت‌های هسته‌ٔ پاکستان نیز می‌تواند بسیار تأثیرگذار باشد زیرا این کشور خود را با محاصره‌ٔ نظامی آمریکا در شمال و هند، این دشمن دیرینه در شرق و حضور نظامی آمریکا در جنوب دریای عرب مواجه می‌بیند.

۲- تشکیل خطوط سریع خدمات به آمریکا، واشنگتن در تحقق این هدف بیشتر سعی دارد که برمنطقه‌ٔ دریای خزر به نحوی مشرف باشد زیرا این منطقه سرشار از ذخایر بزرگ نفتی است.

۳- نابودی یا محاصره‌ٔ مزارع خشخاش در افغانستان، تولید این مزارع و تجارت محصول آن‌ها بیش از سه چهارم بازار جهانی را تأمین و اشباع می کند و این یکی از نگرانی‌های اقتصادی آمریکا درجهان است.

۴- استفاده از حضور نظامی و پایگاه‌های نظامی آمریکا برای هدف قرار دادن و تهدید کشورهای عربی و اسلامی، آمریکا همیشه کشورهای مسلمانی چون عراق، سودان، یمن، لیبی، لبنان، سوریه و ایران را متهم به همکاری با گروه‌های تروریستی و تأمین امنیت این گروه‌ها کرده است که بر کسی پوشیده نیست تهدید و محاصره‌ٔ این کشورها در منطقه مترادف با تأمین امنیت سیاسی و استراتژیک اسرائیل است. بنابر این حضور پایگاه‌های نظامی آمریکا در افغانستان به صورت دایمی این کشورها را در تیررس خود قرار می‌دهد و با اعمال فشار و تهدید به این کشورها می‌تواند در هر زمانی که بخواهد از پایگاه‌های خود در کابل، منافع این کشورها را هدف قرار دهد.

البته اگر این واقعیت تاریخی را در نظر بگیریم که همیشه در پس جنگ‌های جهانی، منطقه یی و حتی انقلاب‌های داخلی در جهان انجمن‌های صهیونیستی و فراماسونی قرار گرفته‌اند احتمال دست داشتن اعضای این انجمن‌ها در حادثه‌ٔ ۱۱ سپتامبر بسیار قوی می‌شود، هر چند در آغاز تحقیق این حادثه‌ٔ تاریخی نیز سرنخ‌های بسیار قوی از دست داشتن صهیونیست‌ها به دست آمد اما پرونده‌ٔ تحقیق در این قضیه از سوی آمریکا سریع بسته شد بنابراین وجود آمریکا در افغانستان نه تنها هدف غیر علنی سردمداران کاخ سفید بود بلکه هدف غیر علنی اسرائیل نیز است و ممکن است این دو کشور برای تحقق این هدف تلاش‌های مشترکی را نیز انجام داده باشند چون فراهم آوردن بهانه‌ٔ لازم جهت حمله و به اشغال درآوردن افغانستان."

سویلم در پایان تحلیل خود با ارزیابی از پایان جنگ آمریکا در افغانستان می‌نویسد: "سیاست آمریکا بر تحقق اهداف علنی خود در افغانستان چون ریشه‌کنی گروه‌های تروریستی، فروپاشی کامل نظام طالبان و نابودی رهبران تروریستی درجه‌ٔ یک شبکه‌ٔ القاعده چون بن لادن و الظواهری متمرکز خواهد شد و پس از تحقق این اهداف که مطمئناً طولانی‌تر از زمانی که آمریکا پیش از آغاز این جنگ برای تحقق آن ها تخمین زده، خواهد بود، برنامه‌ٔ دوم خود در این کشور را به اجرا خواهد گذاشت. برنامه‌ٔ دوم کاخ سفید، که عملا با شکست برنامه‌ٔ اول در این کشور به صورت پراکنده در حال انجام گرفتن است آن است که دولت آمریکا پایه و اساس حکومت تحت حمایت خود در افغانستان را محکم کند و با هزینه‌سازی میلیارد ها دلار درصدد فعال کردن اقتصاد افغانستان و ساخت و ساز آن باشد زیرا به هر حال با بازگشت مهاجران افغانی و از سر گرفتن نبض اقتصاد در این کشور مردم آن نیازمند حمایت نظامی قدرت بزرگتری برای استقرار هستند که طبیعتاً حکومت دست نشانده‌ٔ آمریکا این پست را به واشنگتن خواهد داد و عملاً یکی از اهداف غیر علنی کاخ سفید برای تأسیس پایگاه نظام ثابت در افغانستان تحقق می‌یابد.

اما در مقابل کشورهایی که از حضور نظامی آمریکا در افغانستان مورد تهدید قرار گرفته‌اند ساکت نخواهند نشست و قدرت‌هایی چون روسیه و چین هرگز تهدید نظامی آمریکا را نخواهند پذیرفت و همین عامل منجر به آن خواهد شد و این دو کشور درصدد تحریک قبایل پشتون علیه حکومت تحت حمایت آمریکا شوند زیرا روسیه به راحتی می‌تواند قبایل تاجیک و اوزبیک افغانستانی را که در مناطق مرزی نزدیک به کشورهای آسیای مرکزی مستقر هستند بر علیه حکومت تحت حمایت آمریکا در کابل بشوراند و از آن سو چین تلاش خواهد کرد در برابر قبایل پشتون که در مناطق شرقی و جنوبی افغانستان مستقر هستند سیاست چند قطبی را پیش بکشد و بدین ترتیب می‌تواند جنگ طولانی مدتی را به صورت مخفیانه و با حمایت و سیاستگذاری پشت پرده علیه آمریکا در افغانستان هدایت کند و در پایان فشارهای مخفیانه‌ٔ روسیه و چین از یک سو و حتی ایران از سوی دیگر آمریکا را در مردابی از بحران‌های افغانستان قرار خواهد داد.

جهادی مشر مولوی ...

نورو هېوادوالو سره شهيد شو.

اروابښاد مولوی خالص په ۱۳۵۳ل د هېواد پرېښودوته اړ کړای شو او په 1357ل يې د پخواني شوروی اتحاد د ګوډاګيانو پرضد په وسلوال جهاد لاس پورې کړ.

اروابښاد د هجرت او جهاد په وخت کې دجمعيت اسلامی افغانستان د مشر استاد ربانی سره نږدې اړيکی لرلی، چې ډير خله يې د ځينو پېښو په باب ګډ دريځ درلود.

په ۱۳۶۷ل چې د امريکا د متحده ايالاتو د ولسمشر رونالد ريګن په بلنه د استاد ربانی په مشرى د جهادي مشرانو يو پلاوی هغه هېواد ته لاړ؛ نو د کتنې په وخت اروابښاد مولوی خالص رونالد ريګن اسلام ته راوباله.

اروابښاد د جهاد په ترڅ کې له فرهنګی پلوه هم فعاليت درلود، او د "هجرت و الجهاد" په نامه دينی مدرسه کې ډير هېوادوال د هېوادني اسلامی فرهنګ په روحيه روزل شوي دي. خو را ښه شعري سليقه يې لرله چې "اوښان وهي په بډه" شعر يې په کلونو کلونو شاعرانو بدرګه کړي او دا يو داسې "نقادانه" شعر و، چې ډيروته يې لاره خلاصه کړي چې څنګه هر څوك خپل سوء استفاده کوونکی دوستان نقد کړي او ځيره يې په ادبياتو کې په تلپاتې توګه انځور کړي.

د جهاد تر بريا وروسته د افغانستان د اسلامي دولت ملاتړی و او د طالبانو په راتګ سره هيڅ وخت داسې نه دي شوی چې د هغوی ننګه او ملاتړ يې کړی وي، د طالبانو د حاکميت پر مهال د ګوربت مجلې مسوول مدير ښاغلی حفيظ الله غښتلي له هغه سره يوه مرکه کړې، چې خوره شوې. خو اروابښاد خالص غښتلي

ته ويلی وو، چې د مرکې بله برخه يې تر مړينې وروسته خوره کړه، اوس بايد غښتلی د هغه وصيت عملي کړي او امانت يې د هېوادوالو غوږونو ته ورسوي

په ۱۳۸۱ل چې د جمعيت اسلامی افغانستان مشر استاد رباني ننګرهار ته تللی و، او هلته يې له اروابښاد مولوی خالص سره وکتل په داسې حال کې د افغانستان د اسلامی حزب د اجرائيه شورا غړي، او مشهور قوماندانان يې هم حاضر وو، اروابښاد مولوی خالص خپلو غړيوته په خطاب کې د استاد ربانی د مشری په باب هغوی ته سپارښتنه وکړه.

په هېواد کې چې ۱۳۸۰ل راهيسې د سولې بادولګيد نو د هغه زوی انوار الحق "مجاهد" د ننګرهار د پوهنې رئيس و: خو د خپلمنځې بې ځايه سيالو په پايله کې هغه هېواد پرېښودوته اړ کړ شو، او په هېواد هيڅا پر هغه سرونه ګرو او "کينه" يې پر "ګروهې" برلاسې شوه چې په دغسې رواني حالت کې يې اروابښاد مولوی خالص له خپله کوره وويست: خو هيڅوخت د هغه له خولې نه او يا د ليکنې له لارې نه د بې ثباتې لپاره يې څه ويلي يا ليکلي وي يا يې فتوی ورکړي وي. او د هېوادوالو دا طمع ده، چې نه ښايي د داسې ستر جهادي مشر، شخصيت د "د سياسي سياليو" ښکار شي يا هغه د خپلو کينو په لومه کې را ونښلو، چې خدای مه کړه دا به له هغه سره جفا وي.

پر آزادی مين هېوادوال، مجاهدين او فرهنګيان د اروابښاد پر مړينه خپه دي او د افغانستان د اسلامی جمهوری دولته غواړي چې د هغه له کورنۍ سره په تفاهم کې د هغه "جنازه" هېوادته انتقال کړي او په رسمی مراسمو په درناوي په خپل ټاټوبې کې خاورو ته وسپارل شی په هغه ټاټوبی کې، چې هغه يې د آزادی لپاره خپل عمر وقف کړی و او دا له عاطفی اړخه ډيره ناوړه ده، چې د داسې ستر شخصيت جنازه په "غربت" او "بې وطنی" کې خاوروته وسپارل شي.

تعیین ولسوال ها از سوی کمیسیون اصلاحات اداری

پوهندوی عبدالعلی کوهی/ استاد دانشگاه کابل

در نیمهء قرن بیستم در افغانستان سیستم اداری این کشور تحت نام ولایت، ولسوالی وعلاقه داری شکل گرفت و واژه های والی، ولسوال وعلاقه دار کار برد رسمی پیدا کرد.

ولسوالی ها در چهارچوب ادارهٔ ولایات به فعالیت آغاز کردند و مناطقی که نفوس کمتر داشت نام علاقه داری را به خود گرفت، به یقین نام های ولسوال و علاقه دار نام های غیر مأنوس و بار معنایی کمتر را در خود دارد و این نام ها به عجله و بدون تفکر و مشوره کلمه سازی شده است ولسوالی های درجه اول، درجه دوم و درجه سوم، به همین ترتیب ولایات درجه اول، درجه دوم و درجه سوم، طوری که در نظام دموکراسی امروز ریاست های تیپ A,B در ولایات کار برد پیدا کرده است. در ایجاد ولسوالی های درجه یک و درجه دوم برخورد های سلیقه یی وسیاسی وجود داشته است. هیچ گاه موجودیت این ولسوالی ها بر تعداد ساکنین آن بنا نیافته است. حتا به خاطر راضی نگهداشتن عده یی از مردم اصطلاح لوی ولسوالی را به کار بردند.

در افغانستان چنان ولسوالی هایی وجود دارد که تعداد جمعیت آن ها معادل یک ولایت است. جذر و مدهای سیاسی ظرف سال های اخیر در افغانستان بر تعداد این ولسوالی ها افزود. طوری که هم اکنون دیده می شود حدود و ثغور بعضی از ولسوالی ها معین و مشخص نیست، تشکیلات ولسوالی ها لا بد از سوی پارلمان تصویب گردد، که تا هنوز این کار عملی نشده است. این کار ایجاب می کند که نخست قلمرو هر ولسوالی از روی نقشه تثبیت گردد، و تعداد جمعیت در هر ولسوالی به بررسی گرفته شود و به تبع آن در مورد ایجاد ولسوالی تصمیم اتخاذ گردد و در تشکیل ولسوالی ها بازنگری صورت گیرد، اصل جمعیت، وضعیت ژئوپولتیکی و موقعیت افتادهٔ آن در ایجاد ولسوالی ها امر حتمی است. تصمیم اخیر وزارت داخله در مورد تعیین و انتخاب ولسوال ها در یک رقابت آزاد بر زبانهاست که باید از طریق کمیسیون اصلاحات اداری به گزینش آنها پرداخته شود. گرچه رفتن در یک مسابقهء آزاد و انتخاب و جا به جایی کادرهای دولتی از یک نظام با ثبات و عادل حکایت می کند اما طوری که دیده می شود غالباً ضعیف ترین افراد، از طریق این کمیسیون در ادارات دولتی معرفی گردیده اند که ضرورت به بحث نیست، به هیچ وجه موجودیت یک ولسوال از جنوب کشور در شمال و از شمال در جنوب روی بحرانی که در کشور وجود دارد، مثمر و سودمند نخواهد بود زیرا بحران اتنیکی و قومی در افغانستان، نه تنها حل نگردیده بلکه تازه آغاز گردیده است. به رنگ نمونه از زمان حکومت طالبان تا حکومت دموکراسی در رهبری پوهنتون کابل به گونهء انتصابی از یک قوم برگزیده شده است در حالی که دانشگاه کابل را به نام افغانستان کوچک می شناسند اما این افغانستان کوچک در رهبری خود سایر اقوام را در خود ندیده است.

انتخاب ولسوال ها از سوی کمیسیون اصلاحات اداری، در حقیقت این ولسوال ها در قدم نخست نمایندهٔ دولت است، نه نمایندهٔ مردم. همان طوری که هیچ قوم افغانستان از شمال تا جنوب و از شرق تا غرب کارمندان ارشد دولت را نمایندهٔ خود نمی دانند، به یقین این ولسوال ها را نیز نمایندهٔ خود نخواهند پذیرفت. همان طوری که دولت در یک انزوای سیاسی درمیان مردم به سر می برد این ولسوال ها به یقین رابطهء مردم را با دولت نه تنها بهتر نخواهد ساخت، بلکه کارساز نخواهد بود. راه حل اساسی فقط انتخاب ولسوال ها از سوی مردم است، نه دولت.

مردم می توانند زبان نمایندهٔ خود را بفهمند. در اوضاع و احوالی که بی امنی دروازهء هر خانواده را می کوبد، بحث انتخاب ولسوال ها از کمیسیون اصلاحات اداری یک بازی سیاسی بی محتوا از سوی دولت است. طوریکه دیده می شود شوراهای ولایتی کمترین تقشی را در کار بازسازی و مشورتی در ولایات ایفاء کرده اند.

طوری که شوراهای ولایتی تا کنون نتوانسته اند، بین دولت و مردم رابطهء منطقی بر قرار کنند، جریان بازسازی و تطبیق قانون را نظارت کنند، با انتخاب ولسوال ها رابطهء مردم و دولت ضعیف خواهد گردید. در شرایطی که مردان مسلح در هر ولسوالی و ولایت وجود دارند و مردم در قشرهای کوچک منطقه یی تقسیم گردیده اند جا به جایی ولسوال ها از طریق کمیسیون اصلاحات اداری نمی تواند امنیت و ثبات را به وجود آورد. این کار در صورتی است که دولت می توانست در فرصت های از دست رفته برای دارندگان تفنگ و سلاح ناریه زمینه های اشتغال را مساعد می ساخت و مردان غیر مسؤول تحت هر نام و نشانه یی به کارهای بازسازی شخصی و مصروفیت های سالم سوق داده می شدند. و به تبع از آن قانون اساسی مورد تطبیق می یافت این خلع سلاح عمومی و بازگشت به صلح و ثبات و ایجاد یک حاکمیت عادل می تواند از طریق تطبیق قانون اساسی عملی گردد و یا یک حاکمیت خشن می تواند تفنگ را باهمان قساوت از نزد مردم جمع آوری نماید که نمونه های آنرا می توانیم در نظام حکومت طالبانی مشاهده کرد که دشواریهای جدی را به دنبال داشت.

نخست می بایست به کمک و همیاری نیروهای حافظ صلح به جمع آوری سلاح پرداخت و برای بیکاران و متقاضیان کار زمینه های اشتغال را فراهم نمود و در یک روند تطبیق قانون اساسی به دنبال شایسته سالاری رفت، اکنون نه در کابینه دولت شایسته سالاری وجود دارد، نه در تعیین روسای دوایر و اعضای پارلمان خبری به نظر می رسد. نه تنها ایجاب می کند که در تعیین ولسوال ها در اوضاع کنونی نظر و مشورهء مردم خواسته شود، بلکه جای دارد که والیان ولایات، شاروالی های ولایات و ولسوالی ها از سوی مردم انتخاب گردند و درمسؤولیت باید آنها را شریک ساخت.

چنین تعیینات به شرایط امن و با ثبات بر می گردد که در آن قانون اساسی مورد تطبیق قرار گیرد تا زمینه های شایسته سالاری مساعد گردد. نخست باید زمینه های عملی شایسته سالاری و تحقق مولفه های دموکراسی در افغانستان مساعد گردد، بعد شایسته سالارها جای خود را در جامعه باز نمایند. امروز طوری که دیده می شود میزان ثروت و دارایی کسانی که به نام شایسته سالار در جامعه از سوی دولت معرفی گردیده اند از همه بیشتر است و اشتباهات آن ها کمتر از کارهای مفید آنها نیست باید پیرامون شایسته سالاری کمی مکث کرد و ناتوانی های ادارهء موجود را به بررسی گرفت که آیا دولت واقعا در جستجوی شایسته سالاری است و یا انسان های بی کفایت، طماع، حریص و چالاک جای شایسته سالاری را در این نظام به خود اختصاص داده است.

سوله د نیکمرغی پیلامه ده

زکوخیل

مونږ په وار وار یادونه کړې ، چې په تیرو دریو لسیزو کې دټپل شویو جګړو له امله دی ځوریدلي، خوار او فقیر ملت ته بې شمیره مادي او معنوي زیانونه اوښتي او دجګړو دروند پېټې یې پر اوږو وړي او ډیرې ستونزې یې زغملي دي. دجګړو له امله یې خپل ارزښتونه او شتمنۍ له لاسه ورکړیدي.

دیادوني وړ ده، چې ددې خاورې قهرمانو بچیانو لاپخواني دردونه، نه دي دوا کړي او نه یې تر اوسه چاپر پخوانیو ټپونو پټۍ ایښي دي. لاتر اوسه دجګړو درنو بارونو ددې قهرمان ملت ملاکړوپه کړي او تر اوسه یې ددې وخت نه دي پیدا کړی، چې خپلې ورانې ویجاړې جونګړې او کنډوالې کورونه، ښوونځي او جوماتونه بیا ودان کړي. لنډه دا، چې لاتراوسه دا ځوریدلی ملت دتیرو لسیزو تپل شویوجګړو له ناخوالو او ستونزو سره لاس او ګریوان دی، چې جګړې په خپله کرغیړنه څیره کې یو ځل بیا ددې ټوټې ټوټې ملت وینو او غوښتو ته غاښونه وږ کول.

پورتنیو ټکیو ته په پاملرنې سره باید یادونه وکړو، چې زمونږ خلك څه، چې ددې سپیڅلي خاورې کاڼي او بوټي هم له جګړې ستړي شوي او سولې ته اړتیا لري.

رښتیا هم سوله یوه سپیڅلی کلمه ده، سوله زمونږ دځوریدلي اولس یو سپیڅلي ارمان دی، سوله یو نیکمرغه او بختور حالت دی او سوله یوه نیکمرغه زمانه ده.

په دې کې شك نشته هغه اولس نیکمرغه دی، چې لوی خدای (ج) یې سوله په برخه کړې ده ، خو سوله پخپله چاته نه راځي. دهغې دټینګیدو له پاره د دولت او اولس ګډو هلو ځلو ته اړتیا ده، یوې ځانګړې او مشخصې کړنلارې ته ضرورت دی.

بې شکه به دملي روغې جوړې دپروګرام له لارې مونږ اصلي موخه ترلاسه او په عملي ډګر کې پلې کړو په دې کې هم شك نشته ، چې دملي روغې جوړې کړنلارې هدف دمشورو، جرګو او مرکو له لارې نه تر لاسه کیدای شي. په اوسینو شپو ورځو کې ددې اړتیا ده، چې بې له ځنډه دهیواد له مخورو ملي، دیني ، سیاسي افغانانو یوه جرګه را وغوښتل شي او دملي روغې جوړې دپروګرام د عملي کولو له پاره اغیزمنې لارې چارې ولټول شي، چې له دې لارې نه سوله رامنځ ته شي.

پژواک درد ...

کسی می آمد از گلدستهء روحم اذان می داد
صدایش شانه احساس را هر شب تکان می داد
به همراه دلم هر شب نمی دانم کجا می رفت
به این لب تشنهء شاید آب ، دریا را نشان می داد
در آن صبحی که تا کاشانه ام می آمد ومی رفت
غریبی پیش چشمم زنده می شد باز جان می داد.

تا اینجا می تواند گذشته باشد و روایت آن شور و حالی که ما را بود. ولی حالا:

همیشه سبز می ماندم اگر سهم مرا امشب
فقط یک تکه ابری از تمام آسمان می داد
و روحم را در این جا بازهم پرواز می دادم
اگر اندیشهء قدسی شدن لختی امان می داد.

(غزل از نمام آسمان ـ همان گزینه)

وقتی "فصل سرد" پایان یافت، ما انتظار فصل گوارای بهار تابستان گرم پرعاطفه و خزان پرباری را داشتم. قدسی، از وجود یخ های فصل سرد حکایه دارد. یخ هایی که با وزش تند بادهای دیگری می ماند و فانوس آرزوهایش خاموش می شود:

یخ ها هنوز مانده، از فصل سرد درمن
روشن کنید امشب، یک شعله درد درمن
برخاست تند بادی، امروز از دل دشت
فانوس آرزو را خاموش کرد در من
از شهرمان بگویید تا باز جان بگیرد
احساس سال های گرم نمیرد در من
ای درد در حوالی، روزی که باز گردی
ویران کن این بنا را یا بر نگرد در من
دیشب به جبهه دیدم خود را، ولی به حالم
تا صبح گریه کردند، یک جبهه مرد در من

(غزل یک شعله درد ـ همان گزینه)

از نامداران دیگر شعر مقاومت افغانستان که در ایران بزرگ شد و تحصیل کرد (شاید اینک در ایران نباشد) سید نادر احمدی است.

این جوان برومند نیز شعرهایی دارد که بوی درد آگین یأس و نومیدی در سرتا پایش جلوه می نماید و تجلی این احساس در اشعار او برازنده و زیباست.

وقتی او از "آمو" می طلبد که به مزرعه ها فکر کند، دلش گرفتهء زمین هایی است که شاید سال های سال است هیچ زمامدار این سرزمین به فکر آبیاری آن نیفتیده است. او وقتی می بیند که کوه مرده است، دیگر آن را لایق پرواز عقابی نمی داند ون از این جاست که دنیایش را بی گل و عشق و صدای رباب می بیند:

بر بام شب گرفتهء ما ماهتاب نیست
کلکینچه های روز پر از آفتاب نیست
آموی من! به مزرعهء تشنه فکر کن
حالا که وعده های کسان جز سراب نیست
خشکیده ریشه های درخت وجود من
از بس هجوم تیر و تبر هست و آب نیست
دستان پینه بستهء مردی بریده شد
دستی به جز تفنگ در این ملک باب نیست
بور گوچ[1] پیراز زبر کوه کوچ کرد
کوهی که مرده، لایق اوج عقاب نیست
ویران شده است بوم و بر زندگی ما
گل نیست، عشق نیست، صدای رباب نیست.

(مجموعهء گل پیراهن سارا ـ غزل گل نیست)

ادامه دارد

۱- بورگوچ یک نوع عقاب است

پژوهش بر عقل گرایی و اندیشه محوری در قرآن کریم

بخش دوم ــــــــــــ عبدالرؤف مخلص

بایسته است در این حقیقت تأمل کنیم که خدای عزوجل خرد گریزان را که عقل خویش را از کار کرد آن به تعطیلی فرستاده اند، به انعام (چهارپایان) وصف می کند، بلکه حتی آنان را گمراه تر از انعام می شناسد، زیرا چهارپایان توانایی نگرش و فراگیری عقلی را ندارند، در حالی که انسان از این توانایی داده شده، اما با این وجود، از نگرش عقلی اعراض می کند و از به دست آوردن معرفت امتناع می نماید

وجه سوم:

نوع دیگر از آیاتی که به اعمال عقل در امر نگرش، تأمل، تدبر، تفکر، تفقه وتذکر... فرا می خوانند، آیاتی اند که مخاطب شان فقط صاحبان عقل های برتر و رشد یافته ترند که ذکر ایشان در قرآن کریم در معرض ستایش شانزده بار آمده است. بدان جهت که ایشان در حوزهٔ نگرش و اندیشه و تدبر... به مرتبهٔ بسیار بالایی دست یافته اند. ایشان کسانی اند که در کاربرد وظایف عقلی به آنجا رسیده اند که از مرتبهٔ "عاقل" به مرتبهٔ "لبیب" صعود کرده اند، چنان که نیشاپوری در بارهٔ عقل می گوید: "در آغاز کار، عقل است و در کمال حال، لب". (۱)

بنابر این، "اولی الألباب" صاحبان عقل های کامل می باشند، و هم آنانند که از برخی امور می توانند عبرت بگیرند، چنان که حق تعالی می فرماید: "در داستان های شان عبرتی است برای اولی الألباب".(۲)

و هم آنان اند که تفکر می کنند و از این تفکر به نتیجه می رسند: "و تفکر می کنند درآفرینش آسمان ها و زمین، پروردگارا! تو این ها را به باطل نیافریده یی". (۳)

و هم آنانند که سخن را می شنوند، و از نیکوترین ان پیروی می کنند: "همان گروهند که خداوند هدایت شان نموده است، و همان گروهند که صاحبان الباب اند". (۴)

و هم آنانند که متذکر می شوند، چنان که می فرماید: "فقط اولوالألباب متذکر می شوند". (۵)

پس خطاب قرآن کریم برای "اولوالألباب" در واقع خطاب به گروهی از عقلاء است که از فهم و آگاهی بهره و نصیب بیشتری دارند، زیرا کسی که عقلش فقط وی را از بدی باز می دارد، به منزلت رسوخ در علم ارتقا نکرده و میان پلید و پاک و حسن و احسن تمییز داده نمی تواند. (۶)

وجه چهارم:

نوع دیگر از آیاتی که به اعمال عقل در امر نگرش، تأمل، تدبر، تفکر، تفقه و تذکر... فرا می خوانند، آیاتی اند که افراد لایعقل و اندیشه گریز را مورد نکوهش قرار می دهند.

قابل یاد آوری است که مادهٔ "عقل" در این دسته از آیات و همچنین در تمام مواردی که از وظایف عقلی دیگر تعبیر می کنند، مانند "تدبر" و "تفکر" ... به صیغهٔ فعل مضارع مسبوق به استفهام انکاری آمده است که وضعیت این گونه افراد را زیر سؤال می برد، مانند فرمودهٔ حق تعالی در پایان این آیات:

"أفلا یعقلون- آیا مگر تعقل نمی کنند؟". (۷)

"أفلا یتدبرون- آیا مگر تدبر نمی کنند؟". (۸)

"أفلا تذکرون- آیا مگر متذکر نمی شوید؟". (۹)

"أفلا تبصرون- آیا مگر به دیدهٔ دریافت نمی نگرید؟". (۱۰)

"أفلا تتفکرون- آیا مگر تفکر نمی کنند؟". (۱۱)

و بعضی از این آیات، آیاتی اند که به تمییز میان خیر و شر و مقارنه میان نعمت های دنیا و آخرت می پردازند، و همهٔ این ها مفاهیم و عملیه های عقلیی است که نقش عقل و خرد را در گزینش صحیح، متبارز می سازد، مثلاً خدای متعال می فرماید: "و زندگانی دنیا جز بازی و سر گرمی نیست، و یقیناً سرای آخرت بهتر است برای کسانی که تقوی پیشه می کنند، آیا مگرتعقل نمی کنید؟". (۱۲)

"و آنچه که شما.. داده شده اید، متاع زندگانی دنیا و زینت آن است، و آنچه نزد خداوند است بهتر و ماندگارتر است، آیا مگر تعقل نمی کنید؟". (۱۳)

و در بارهٔ داستان سیدنا ابراهیم و گفت و گویش با پدر و قومش می فرماید: "گفت: آیا جز خدا چیزی را می پرستید که به شما هیچ نفعی نمی رساند و هیچ ضرری را از شما دفع نمی کند، أف بر شما و بر آنچه که جز خدا می پرستید، آیا مگر تعقل نمی کنید؟". (۱۴)

و در بارهٔ داستان سیدنا موسی و گفت وگویش با فرعون- ان گاه که فرعون پرسید پروردگار تو کیست؟- می فرماید: "پروردگار مشرق و مغرب: اگر شما تعقل می کنید". (۱۵)

ملاحظه می کنیم که قرآن کریم فعل "تعقلون" را در حالی که به استفهام انکاری مقرون به نفی مسبوق است به کار گرفته، و همچنین عین فعل را در حالی که به شرط مسبوق است بر زبان موسی به کار گرفته تا این واقعیت را روشن سازد که آن اقوام کفر پیشه، از ابزار فهم و ادراک کار نگرفته اند، و اگر چنین می کردند قطعاً موضع آنان در قبال دعوت حق چیز دیگری بود.

بایسته است در این حقیقت تأمل کنیم که خدای عزوجل خرد گریزان را که عقل خویش را از کار کرد آن به تعطیلی فرستاده اند، به انعام (چهارپایان) وصف می کند، بلکه حتی آنان را گمراه تر از انعام می شناسد، زیرا چهارپایان توانایی نگرش و فراگیری عقلی را ندارند، در حالی که انسان از این توانایی داده شده، اما با این وجود، از نگرش عقلی اعراض می کند و از به دست آوردن معرفت امتناع می نماید، خدای متعال می فرماید: "بی گمان بدترین جانوران در نزد خداوند ناشنوایان گنگی اند که تعقل نمی کنند". (۱۶)

"آیا می پنداری که اکثر شان می شنوند یا تعقل می کنند؟ نه! بلکه آنان جز مانند چهارپایان نیستند، بلکه آنان گمراه ترند". (۱۷)

پی نوشت ها:

۱- حارث محاسبی، عقل و فهم در قرآن متن عربی ص۲۷۵.
۲- زمر/۹.
۳- رعد/۱۹.
۴- زمر/۲۱.
۵- نیشابوری، غرائب القرآن و رغائب الفرقان، در حاشیهٔ تفسیر ابن جریر طبری ج۴، ص۱۶۴.
۶- عباس محمود عقاد، التفکیر فریضه اسلامیه، منشورات المکتبه المصریه بیروت ص۲۱.
۷- بقره/۴۴، آل عمران/۶۵.
۸- محمد/ ۲۴.
۹- یونس/ ۳، هود/ ۲۴- ۳۰، النحل/۱۷، المؤمنون/۵۸.
۱۰- قصص/۷۲، ذاریات/۲۱.
۱۱- انعام/۵۰.
۱۲- انعام/۳۲.
۱۳- قصص/۶۰.
۱۴- انبیاء/۶۶-۶۷.
۱۵- شعراء/۲۸.
۱۶- انفال/۲۲.
۱۷- فرقان/۴۴.

جهان به سوختن لبنان ...

جالب است، وقتی اسرائیل بیروت و حومهء آن را بمباران می کند و مثلاً میدان هوایی بین المللی بیروت را ویران می کند، در این زمان آمریکا بمب های رهبر ی شونده را به اسرائیل می دهد بسیاری از تحلیلگران این کار را تشویق اسرائیل برای جنگ می دانند

ارتفاعات جولان را در سوریه و کرانهء باختری رود اردن را اشغال کردند و این ضربه یی سنگین بود که سالها رهبران عرب منطقه را مات و مبهوت و نا توان ساخت.

جنگ دوم مصر و اسرائیل در اوایل دههء هفتاد میلادی مثمر ثمری نشد و به دنبال آن معاملهء مصر و اسرائیل پس از عقد قرار داد صلح کمپ دیوید (صلح در بدل زمین)، وحدت و یگانگی اعراب را در منطقه لطمه زد.

مصری ها به دنبال این معامله، صحرای سینا را از اسرائیل پس گرفتند، دولت اسرائیل را به رسمیت شناختند و به تبادلهء سفرا در کشور های همدیگر مبادرت ورزیدند. رهبران وقت اسرائیل و مصر (اسحاق رابین و انور السادات) به دنبال عقد موافقت نامهء صلح و تأسیس روابط دپلماتیک میان کشورهای شان موفق به در یافت جایزهء صلح نوبل شدند ولی معضل خاورمیانه همچنان لاینحل باقی ماند.

کرانهء باختری رود اردن و ارتفاعات جولان هنوز در اشغال اسرائیل است در حالی که در دههء هشتاد و نود اسرائیل در پی تهاجمات دیگر بخش هایی از جنوب لبنان را نیز اشغال کرد که بعداً از آن جا بیرون رفت و مزارع الشبعا را در اشغال نگاه داشت.

درآغاز قرن بیست و یکم بود که امریکا در پی ایجاد صلحی در خاور میانه بر آمد و مبنای ایجاد چنین صلحی طرح "خاور میانهء بزرگ" بود.

همان گونه که گفتم طرح خاورمیانهء بزرگ پدیدهء نواست. این طرح ـ طرح خاورمیانهء بزرگ، زاییده فکر سیاستمداران امریکاست. این طرح برای بار نخست در سپتامبر ۲۰۰۲ توسط کولین پاول وزیر خارجهء وقت

متعهد شد که امریکا به کشورهایی مانند عربستان سعودی، لبنان، الجزایر و یمن برای الحاق به سازمان تجارت جهانی کمک می نماید، مناسبات تجاری دوجانبهء خود را با کشورهایی مانند مصر و بحرین گسترش میدهد.

به موجب این طرح امریکا همچنان بر آن بود تا از برنامه های منطقه برای انجام اصلاحات سیاسی، اجتماعی و اصلاح نظام آموزش حمایت نماید و از مبارزات شهروندان خاور میانه برای کسب آزادی های سیاسی و استقرار دموکراسی پشتیبانی کند.

سرانجام در نوامبر ۲۰۰۳ دولت جرج بوش طرح خود را برای خاورمیانهء بزرگ رسماً اعلام کرد. پس از آن، دولت امریکا پیش نویس طرح "خاورمیانه بزرگ" را میان کشورهای گروه ۸ جهت بررسی در نشست آن کشور ها در ماه جون ۲۰۰۴ پیش کش نمود. این درحالی بود که سران هیچ کشور عرب خاور میانه از مفاد این طرح آگاهی نداشتند.

طرح خاورمیانهء بزرگ از یکسو با مخالفت شدید کشورهای عربی مواجه شد و از سویی اروپا با آن به دیدهء شک و تردید نگریست. به دنبال مخالفت شدید کشورهای عربی و عدم استقبال کشورهای اروپایی، طرح خاورمیانهء بزرگ تعدیل و در جون ۲۰۰۴ با نام جدید "طرح خاورمیانه گسترده" در نشست گروه ۸ تصویب شد.

طرح خاورمیانهء بزرگ بر پایهء این فرض استوار است که انجام اصلاحات اقتصادی، ارتقای حقوق بشر و استقرار دموکراسی در خاورمیانه، با افزایش مشارکت مردم منطقه در دست آوردهای توسعهء اقتصادی و سرنوشت سیاسی کشورهای شان موجب کاهش نارضایتی و از بین بردن بستر رشد بنیادگرایی اسلامی و تروریسم بین المللی می گردد.

از نظر پوشش جغرافیایی، طرح خاورمیانهء بزرگ افزون بر این که ۲۲ کشور اتحادیهء عرب را در بر می گیرد ، کشورهایی چون ترکیه، اسرائیل، پاکستان، افغانستان و ایران را نیز احتوا می کند.

بنیاد طرح خاورمیانه بزرگ این هاست:

ارتقای دموکراسی در خاورمیانه، ایجاد جوامع متکی به دانش و گسترش فرصت های اقتصادی.

به این ترتیب، بنا بر طرح خاورمیانهء بزرگ، آمریکا برآن شده است تا دولتهای منطقه، خاورمیانهء بزرگ را دموکراتیزه سازد، چون باور دارد که یأس و سرخوردگی مردم این منطقه از دولت های شان به نوبهٔ خود ثبات و امنیت امریکا و کل جهان را به مخاطره می اندازد.

مرگ عرفات، به قدرت رسیدن حماس در فلسطین، حملهء امریکا به عراق و ده ها مسالهء غامض دیگر در منطقه و جهان موجب شد تا امریکا موانعی را در برابر تحقق این طرح ببیند و لی به هر روی اینک تنش های جدید نشان می دهد که امریکا تلاش دارد تا به اهداف تعیین شده اش در خاور میانه دست یابد.

طرح خاورمیانهء جدید

اما چنین به نظر می رسد که امریکا دربارهء برخی از عناصر سیاست های پیشینش دربارهء خاورمیانه که در "نقشهء راه" و "خاورمیانهء بزرگ" و "خاورمیانهء گسترده" تبلور یافته بود تجدید نظرهایی کرده است. چون خانم کوندالیزا رایس وزیرخاروجهء امریکا در سفر دو روزه به لبنان و اسرائیل و فلسطین از "خاور میانهء جدید" سخن گفت و توضیح داد که اکنون وقت آن رسیده است خاورمیانهء جدید به میان آید. هرچند تا هنوز عناصر بنیادین این طرح توسط سیاست گذاران امریکا مشخص نشده است اما برخی از سیاستمداران منطقه مانند سلیم الحص نخست وزیر پیشین لبنان طرح خاورمیانهء جدید را طرح تأمین حاکمیت اسرائیل برکشورهای عربی خوانده اند.

حزب الله در جنوب لبنان از نظر تحلیل گران نظامی و سیاسی سپر امنیتی لبنان بوده است چه با هر حرکت اسرائیل به سوی لبنان این نیروها بر می خیزند و در برابر نیروهای اسرائیل به مبارزه و رویا رویی می پردازند.

بهانهء اسرائیل برای حمله به لبنان واقع بینانه نیست، زیرا در فارسی ضرب المثلی است که می گویند: "به خاطر کیک پوستین را در داد" این ضرب المثل برای واقعیت موضوع مصداق خوبی دارد و نشان می دهد که استعمار هر موقع که بخواهد برای توجیه دستبرد و تجاوز خویش دلایلی دارد.

بهانهء اسرائیل در مرحلهء نخست آزاد سازی جنوب لبنان از موجودیت حزب الله هست و این کار برای برنامه های دراز مدت طراحان خاور میانهء بزرگ گامی به جلو است.

جالب است، وقتی اسرائیل بیروت و حومهء آن را بمباران می کند و مثلاً میدان هوایی بین المللی بیروت را ویران می کند، در این زمان آمریکا بمب های رهبر ی شونده را به اسرائیل می دهد بسیاری از تحلیلگران این کار را تشویق اسرائیل برای جنگ می دانند.

کشور های جهان به جای تقبیح حملات اسرائیل به لبنان و دریافت راه حل عاجل و فوری مسأله و متوقف ساختن حملات اسرائیل به لبنان، لبنان را از غیر لبنانی ها تخلیه می کنند. این کار چه معنایی جز این می تواند داشته باشد که اینک جنگ تازه آغاز شده است و روز های بدی در پیش رو است.

هرچند این تدابیر برای نجات جان اتباع کشور های دیگر انجام می شود ولی با این کار اسرائیل احساس راحتی می کند زیرا کشتار اعراب توسط اسرائیل در هر زمانی غیر از امروز نیز قابل مجازات نبوده است.

رویداد های اخیر در خاورمیانه نشان می دهد که هرگونه در گیری در منطقه نمی تواند از یکسو دولت های عرب را با همدیگر نزدیک کند تا استراتژی واحدی در برابر اسرائیل اتخاذ کنند و از جانبی دیگر، حل بحران خاورمیانه بدون مشارکت امریکا میسر نیست زیرا اسرائیل به هر دلیلی ، از متحدان و شریکان امریکا در خاورمیانه است و هرگونه تغیری در سیاست امریکا در خاور میانه می تواند در دگر گونی اوضاع در منطقه اثر گذار باشد. حال که دور جدیدی از حملات اسرائیل بر لبنان آغاز شده است، یک نکته واضح به نظر می رسد : اتحاد مردم لبنان در برابر اسرائیل در دفاع از سرزمین شان.

هفته نامهٔ

وآنان که در راه ما با جان ومال جهادکردند محققاً آنان رابه راه خویش هدایت
می کنیم و همیشه خدا یار نیکو کاران است

قرآن کریم

مجاهد

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

- مجاهد می تواند مطالب را ویرایش کند
- مطالب آمده مسترد نمی گردد .
- آرا واندیشـــــه هــــای مقـــالات غیـــر از سرمقاله لزوماً مبین آرا ومواضـع جمعیت نیست.

شعار ما

رضاي خداوند(ج) هدف ما
حضرت محمد(ص) رهبر ما
قرآن قانون ما
جهاد راه ما
شهادت در راه خدا از عالی‌ترین آرزوهای ملت

دور هفتم | سال پنجم | شمارهٔ پانزدهم | چهارشنبه ۴ اسد ۱۳۸۵ | ۲۹ جمادی الآخر ۱۴۲۶ — | July 26 , 2006

لبنـان دومـین هفتـه را در آتـش اسـرائیـل ...

ها تا هنوز نتوانسته اند کشته شدگان و زخمیان را از زیر آوارها بیرون بکشند.

در حملات دیروز اسرائیل دستکم ۲۰ نفر لبنانی شهید شدند و اطراف شهرک بنت جبیل در نزدیکی مرز لبنان با اسرائیل در دو سه روز اخیر شاهد درگیری هایی شدید میان رزمندگان حزب الله و نیروهای اسرائیل بوده است. در این منطقه، به گزارش خبرگزاری ها نزدیک به ۱۰ سرباز اسرائیلی کشته شده و بیش از ۲۰ تن دیگر زخمی گردیده اند. یک هلیکوپتر و ۵ تانک اسرائیل نابود شده است. مهم تر از این ها بسیاری از شهرها و شهرک های اسرائیل در شمال حیفا و شمونه و نهاری و ایلان و کرمئیل و معالوت و بریا و... مرتباً در طی روزهای جنگ از سوی نیروهای حزب الله مورد هدف قرار گرفته است که در نتیجه خسارت مالی و جانی را در قبال داشته است. به ویژه شهرک حیفا که از شهرهای استراتژیک اسرائیل به شمار می رود و به گونهٔ متواتر هدف موشک های حزب الله قرار داشته است. قرار گزارش ها بیش از یک و نیم میلیون اسرائیلی خانه های شان را در این شهرها ترک کرده و یا در خانه های شان محصور مانده اند. چنین به نظر می رسد که اسرائیل یک چنین مقاومتی را در لبنان پیش بینی نکرده است.

تا هنوز اسرائیل پیشروی چشمگیری در خاک لبنان نداشته است. این وضعیت در داخل اسرائیل اعتراضات و احتجاجاتی شدید را بر انگیخته است که در طی آنها مردم اسرائیل خواهان قطع جنگ اسرائیل در لبنان شدند اما در این حال رهبر حزب الله حسن نصر الله در سخنرانی یی که از تلویزیون المنار پخش شد گفته است که ما جنگ را به مرحلهٔ بعد از حیفا منتقل می سازیم که شاید مرادش شهرهای دورتر اسرائیل را هدف موشک قرار دادن باشد.

تا هنوز چشم اندازی به نظر نمی آید که به زودی آتش بس برقرار شود. در دیداری که وزیر خارجهٔ آمریکا رایس از کشور لبنان و اسرائیل و فلسطین روز گذشته داشت خواستار آتش بس فوری نگردید و بر موقف پیشین ایالات متحدهٔ آمریکا تأکید کرد و آن این که "راه حل های سیاسی در خاورمیانه باید، دایمی باشد نه موقت، و اکنون وقت آن رسیده است که خاور میانهٔ جدید تشکیل گردد".

و شیمون پیریز نخست وزیر پیشین اسرائیل گفت که "جنگ کنونی بر ضد لبنان برای اسرائیل مسالهٔ مرگ و زندگی است"، شورای امنیت در بارهٔ آتش بس فوری جنگ چیزی نگفته است و این موقف شورای امنیت را عمرو موسی رئیس جامعهٔ عرب شدیداً محکوم کرد و گفت که این نخستین بار است در شصت سال عمر شورای امنیت که خواستار آتش بس در جنگی نمی شود.

عمیر بیریس وزیر دفاع اسرائیل گفته است که اسرائیل خواستار ایجاد منطقه یی حایل به مسافت ۳۰ کیلومتر در مرز آن کشور و لبنان است تا بعداً نیروهای بین المللی در آن مستقر شوند.

اسماعیل هنیه نخست وزیر فلسطین از آمریکا خواست که از حمایت اسرائیل دست بردارد و خواهان آتش بس فوری شد.

دیروز در اثر بمباران نیروهای اسرائیل چهارتن از نیروهای حافظ صلح سازمان ملل در مرز لبنان و اسرائیل در مرکز شان کشته شدند و کوفی عنان دبیر کل سازمان ملل در این باره اسرائیل را متهم کرد و گفت اسرائیل این کار را عمدی انجام داده است و او از این حادثه دچار صدمه شده است.

در چنین وضعیتی امروز کنفرانسی در رم پایتخت ایتالیا برگزار می شود که در آن ۱۵ کشور و سه سازمان بین المللی و نمایندهٔ ویژهٔ اتحادیهٔ اروپا در سیاست خارجی خاویر سولانا جهت بررسی اوضاع لبنان و دست یافتن به توافقی برای جلوگیری از تجاوز اسرائیل بر لبنان شرکت می کنند.

قرار است در این کنفرانس افزون بر نخست وزیر ایتالیا رومانو برودی و کوندولیزا رایس وزیر خارجهٔ آمریکا وزیران خارجهٔ کشورهای فرانسه و آلمان و بریتانیا و ایتالیا و یونان و قبرص و اسپانیا و روسیه و ترکیه و اردن و مصر و سعودی و کانادا شرکت ورزند. هیأت متشکل از وزیران لبنان را در این کنفرانس نخست وزیر این کشور فؤاد السنیوره ریاست می کند. در این کنفرانس اسرائیل طرف اصلی جنگ لبنان حضور نخواهد داشت. برپایهٔ اظهارات نخست وزیر ایتالیا در کنفرانس سه مسالهٔ مهم آتش بس فوری از سوی اسرائیل و رسانیدن کمک های انسانی به لبنان و استقرار نیروهای بین المللی مطالبه خواهد شد.

اما به دلیل عدم حضور اسرائیل در این کنفرانس و موقف آمریکا این کنفرانس شاید به برقراری آتش بس فوری در لبنان موفق نشود.

ولی مردم لبنان هر روز بیش تر از پیش صفوف شان را فشرده تر می کنند و درمیان اهمال کشورهای عربی و کشورهای اسلامی و جهان دلیرانه در برابر اسرائیلیان می ایستند.

در همین زمینه دیروز به ابتکار جماعت اسلامی لبنان نیرومند ترین سازمان سنی این کشور همایشی برگزار شد که در آن ۱۵۰ شخصیت اسلامی شرکت کردند که به اتفاق مقاومت در برابر اسرائیل را واجب خواندند و از موضع کشورهای عربی در قبال جنگ اسرائیل در لبنان انتقاد کردند و از همهٔ کشورهای عربی و اسلامی و امت اسلامی خواستند که از رساندن هر نوع کمکی به لبنان دریغ نورزند.

پارلمان کشور پس از ...

پارلمان کشور در مورد کشتار مردم غیرنظامی در هلمند ابراز تاسف خواهد کرد و شاید هم از وزرای دفاع و داخله بخواهند تا در مورد توضیحات بدهند. وزرای ماهم به پارلمان خواهند آمد و خواهند گفت که بیشتر قربانیان این حوادث طالب بوده اند. البته اعضای پارلمان حق دارند تا از وزرای محترم بخواهند تا به جای سرگردان کردن آن همه پلیس مسلح به دنبال خود، آنها را به مثلا ولسوالی گرمسیر بفرستند که به فرمودهٔ آقای کریم رحیمی سخنگوی ریاست جمهوری، به کمبود نیروی مدافع رو به روست و در آن ولسوالی چهل تن از افراد پلیس مدت شانزده روز با سلاح خفیفه مجبور به جنگ با طالبان بوده اند.

تأیید یا رد وزرای پیشنهادی دولت و رئیس و باقی اعضای ستره محکمه از برنامه های کاری دیگر ولسی جرگه پس از تعطیلات خواهد بود. در مورد رئیس و اعضای ستره محکمه بدون شک صراحت مادهٔ یکصد وهجدهم قانون اساسی مانند مادهٔ یکصد وششم، زیر سؤال خواهد رفت و این بار نیز این ماده تفسیر طلب قلمداد خواهد شد. در این ماده این شرط آمده است که رئیس و اعضای ستره محکمه باید تبعهٔ افغانستان باشند یعنی تابعیت دوگانه نداشته باشند. اما برای این که نامزدان دارای دو تابعیت بتوانند به ریش هرچه وکیل و موکل است بخندند، این ماده به مرجع دیگری برای تفسیر فرستاده خواهد شد و با درنظرداشت مسخرگی های معمول در این کشور، هیچ بعید نیست که این ماده را به ادارهٔ جدید امربالمعروف و نهی از منکر بفرستند تا تفسیری دقیق از موارد ابهام ارائه فرمایند! البته یک مرجع دیگر هم وجود دارد که می تواند در این عرصه به کار گرفته شود و آن ریاست امنیت ملی است که در دستورالعمل بدون مهر وامضای خود برای رسانه های خبری، یک ماده از قانون مطبوعات را تفسیر کرده و نشان داده بود که دراین عرصه صاحب صلاحیت است.

در مورد وقایع خارجی، پارلمان در مورد وقایع لبنان ابراز تاسف خواهد کرد و از طرفین خواهد خواست تا تن به آتش بس بدهند اما این سخن را طوری بر زبان نخواهند آورد که از آن بوی جانبداری از لبنان به مشام برسد زیرا این کار به مذاق اسرائیل و برخی از دوستان ما برابر نیست.

اما نباید گمان کرد که همهٔ این کارها را پارلمان در مدت کوتاهی انجام خواهد داد. مردم ما هم به پیروی از رئیس جمهور کرزی در طول چهارو نیم سال گذشته بسیار با حوصله شده اند و می دانند که حتی از میان برداشتن فساد دراین کشور نیز نیازمند زمانی به عمر چندین نسل است. پس ما چرا باید برای تحقق هدفی پافشاری کنیم که تحققش در دوران حیات نسل فعلی و بعدی این ملت ناممکن است؟ پس اگر این پارلمان نتواند این کار ها را انجام دهد، پارلمان و پارلمان های بعد آن را انجام خواهند داد و خداوند با صابران است.

دولت افغانستان کشتار مردم توسط ...

این سخنان را رحیمی پس از سیزده روز از آغاز حملات اسرائیل بر لبنان راند، این محکوم کردن حملات اسرائیل توسط دولت افغانستان ضمن آن که بسیار دیر صورت گرفت کم رنگ نیز بود چون در آن تنها از کشتار غیر نظامیان در لبنان سخن گفته شد ولی این اقدام دولت گامی در جهت خواستهٔ مردم مسلمان افغانستان دربارهٔ جنگ اسرائیل در فلسطین و لبنان تلقی می شود، ولیکن مردم از دولت و پارلمان کشور توقع دارند که در این مسألهٔ اسلامی و انسانی باید موضع گیری جدی کنند و از شورای امنیت ملل متحد و ایالات متحدهٔ آمریکا بخواهند که اسرائیل را تحت فشار قرار بدهند تا هرچه زودتر دست از جنایت برگیرد و به آتش بس فوری تن در دهد.

جهـان بـه سـوختـن لـبنان مـی بیـند!

جنگ در لبنان و طرح خاور میانهٔ جدید

محمد اسحاق فایز

چهارده روز است که لبنان در آتش حملات گسترده زمینی و هوایی اسرائیل می سوزد و در میان شعله های این آتش هست و بود عروس خاور میانه به خاکستر مبدل می گردد و جهان در حمایت از اسرائیل متجاوز، تنها ناظر اوضاع است.

به نظر می رسد که کشور های بسیاری در دنیا قبل از هرچیز دیگر خروج اتباع شان را از لبنان حایز اهمیت می دانند و به این نکته که هر روز بی گناهان و غیر نظامیان در این گیر و دار از سوی نیرو های اسرائیل کشته می شوند، هیچ گونه التفاتی ندارند.

تهاجم زمینی و هوایی اسرائیل به نوار غزه و کرانهٔ باختری در فلسطین و لبنان زمانی آغاز شد که یک سرباز اسرائیلی در غزه از سوی نیروهای حماس در فلسطین و دو تن آنان در جنوب لبنان از سوی نیرو های حزب الله لبنان به اسارت در آمدند.

به نظر می رسد که تهاجم جدید اسرائیل به لبنان می تواند آغازی برای اجرای طرح جدیدی در خاور میانه باشد ورنه به خا طر نجات سه سرباز، کشتار بی رحمانهٔ صدها غیر نظامی توجیه پذیر نیست.

در حالی که آبادی های لبنان یکی در پی دیگر در اثر بمباران و آتش توپخانهٔ اسرائیل نابود می شود خاموشی و بی تفاوتی جامعهٔ عرب خیلی درد آور است، اعرابی که برای تحمیل فشار بر جهان بزرگترین حربه ـ حربهٔ نفت را در اختیار دارند.

سکوت مسلمانان در دنیا نیز نکتهٔ چه قدر در روزهای بد و دشوار از همدیگ ...

کشور های اسلامی ، بحران کنونی را ارزیابی کنند.

به نظر می رسد که حتا کشور های مقتدر اسلامی در منطقه، تمایل چندانی به حل معضل نیم قرنهٔ خاور میانه ندارند و از همین سبب است که اسرائیل با در نظر داشت حمایت بیدریغ مالی و تسلیحاتی غرب و با داشتن امکانات نظامی در کشور خودش منجمله داشتن برتری اتمی، یکه تاز میدان است.

اسرائیل کشوری است که در سال ۱۹۴۸ در خاورمیانه عرض اندام کرد. طرح ایجاد اسرائیل زادهٔ تلاش های سری و استراتژیک غرب است تا با توجه به وقوع جنگ های صلیبی گذشته اسرائیل به عنوان اهرم فشار بر مسلمانان و ژاندارم حافظ منافع کشورهای مغرب زمین در منطقه باشد.

در جون ۱۹۶۷ نیروهای اسرائیل با حملات بر ق آسای هوایی تمام تأسیسات هوایی نظامی مصر را در هم کوبید و در ادامهٔ آن از زمین و هوا به مصر، اردن و سوریه حمله کرد.

در جنگ هایی که در تاریخ معاصر جهان به جنگ شش روزه اعراب و ...